

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань правової політики

12 грудня 2024 року

Веде засідання голова комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Визначимось із секретарем, я бачу, що є у нас Сергій Владиславович Соболев. Руслан Петрович, бачу, що є Сергій Владиславович Соболев, тому давайте, як заведено у нас, на початку засідання секретарем засідання оберемо Сергія Владиславовича Соболева.

Сергій Владиславович, не заперечуєте?

СОБОЛЄВ С.В. Ні, не заперечую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді, колеги, прошу підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За? Да?

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко.

Гулько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

Стефанчук.

СОБОЛЄВ С.В. За.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Ігор Павлович.

Тоді, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ СВ. За, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я... А ви рахували?

СОБОЛЄВ С.В. 13.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене начебто 11.

Ігор Колісник, скажіть, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Погано включався, пізніше.

КОЛІСНИК І.В. 11.

СОБОЛЄВ С.В. 11, значить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 11 – за, проти – 0, утрималися – 0. Отже, рішення прийнято.
Дякую, колеги.

Сергій Владиславович, розуміємо, колеги, що у нас інколи буває поганий зв'язок, оскільки ми по Zoom, давайте, як у нас і передбачено законодавством, і як ми домовлялися, якщо Сергій Владиславович не може через брак зв'язку щось підрахувати, то я буду оголошувати, рахувати, оголошувати результати. Немає заперечень?

_____. Головне, щоб у Сергія Владиславовича не було заперечень.

_____. Немає заперечень.

_____. Підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, тоді пропоную перейти до прийняття порядку денного за основу.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.
Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.
Отже, Сергій Владиславович, ви чи я?

СОБОЛЄВ С.В. 13 у мене за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене 12.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко, 13.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, Німченко, 13. Тоді... ви передбачали.

НІМЧЕНКО В.І. Ви там запишіть, у мене 13-го день народження, тому 13 – це хороша цифра.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово. 13 – за, проти – 0. Отже, рішення прийнято. Утримались також нуль.

В цілому тоді порядок денний пропоную...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Бабій. В цілому порядок денний. Бабій.
Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.
Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.
Отже, рахуємо.

СОБОЛЄВ С.В. 13.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене 12.

СОБОЛЄВ С.В. Бачите, щось... постійні накладки, чи за, чи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут у нас Бабій не голосував.
Ігор Колісник, скільки?

КОЛІСНИК І.В. 12.

СОБОЛЄВ С.В. 12 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто приймаємо, 12 – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Ще, секретаріат, нагадайте, будь ласка, членам комітету, хто відсутній, про те, що комітет, ще раз нагадування в чат скиньте, і дізнаєтесь, що там. Може, не вдається... Я пам'ятаю, у Івана Романовича Калаура минулого разу теж були проблеми зі зв'язком. З'ясуйте, будь ласка, Іван Романович, щоб він підключився.

Переходимо тоді до порядку денного нашого. Першим стоїть це у нас питання проект Закону номер 9445. Прошу голову профільного підкомітету доповісти... співголову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті зазначеного законопроекту.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, законопроект, номер 9445 про внесення змін до Закону "Про судоустрій і статус суддів" та деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення ухвалення та проголошення судових рішень, в народі він називається про нарадчу кімнату, підкомітетом з питань правосуддя розглянуто і рекомендовано комітету більшістю голосів членів підкомітету прийняти його в другому читанні та в цілому, про що зазначено в проекті висновку, наданого на комітет.

Попередньо скажу, що вчора у нас проходила нарада по цьому, в тому числі законопроект, де ми також з членами комітету його ще раз обговорювали. І запропонована редакція до другого читання, там у нас деякі колеги виклали своє бачення щодо цього, в цілому більшістю голосів підкомітету підтримана редакція, яка запропонована у висновку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

У нас присутній Верховний Суд, Вища рада правосуддя. Направлялась табличка. Скажіть, будь ласка, хто від Верховного Суду і позиція щодо даного законопроекту до другого читання.

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Добрий день, шановні народні депутати, присутні. Від Верховного Суду беру участь я, Зеленов Геннадій Михайлович, заступник керівника Департаменту аналітичної та правової роботи.

Щодо законопроекту до другого читання він підтримується. Там на минулому засіданні представник Верховного Суду висловлював застереження щодо положень статті 220 про проголошення змісту судового рішення, доопрацьований варіант усуває ті ризики, на які було звернуто увагу. Тому підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вища рада правосуддя.

БОКОВА Ю.В. Доброго дня! Член Вищої ради правосуддя Бокова Юлія. Вища рада правосуддя: незмінна позиція, як і була висловлена в консультативному висновку, тому позиція наша викладена ця в консультативному висновку, прошу взяти до уваги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, чи є необхідність обговорювати даний законопроект?

ДИРДІН М.Є. Так, є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ДИРДІН М.Є. Пане ...*(Не чути)*, ви нам дали знову нову таблицю, вона трохи змінена від попередньої, яку ми розглядали позаминулий раз. Так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, власне, ми ж минулий не затвердили, там комітетські правки.

ДИРДІН М.Є. Ну, да, дивіться, я хотів би повернутися до 3 поправки, яка була, але бачу, що її тоді врахували і забрали те питання, яке ми обговорювали на комітеті, стосовно Прикінцевих та перехідних положень. Це третя була поправка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, і?

ДИРДІН М.Є. Да, я просто хочу нагадати, що ми тоді проговорювали, тоді не було підтримки, ми ставили на голосування і не набрали голосів. Тобто моя пропозиція його відхилити. Але зараз я бачу, що 3 поправка, це була ваша поправка, вона відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так в чому суть питання?

ДИРДІН М.Є. Ні, суть не в тому, просто я тоді, коли ми проговорювали це питання, пам'ятаєте, позаминулий раз 3 поправку, було підтримано те, що врахувати вашу поправку, а моя пропозиція, щоб не враховувати, вона була не підтримана. А зараз я бачу, що навпаки, уже вона відхилена. Тобто повернулися до того, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто в таблиці неправильно, правильно, стоїть? Бо ми проголосували...

ДИРДІН М.Є. Ні, я просто не знаю, я хотів просто уточнити, це вже виправлений варіант?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ану, нагадайте хто-небудь, секретаріат чи Тимур, у нас, я просто не пам'ятаю, що ми тоді голосували. Ми окремо тоді цю правку голосували і тоді чому вона...

ДИРДІН М.Є. Да, да, я просто хотів уточнити це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, і тоді чому вона в таблиці стоїть відхилена? Тоді вона має стояти врахована.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Тому що таблиця ж не затверджувалася.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну так правку то ми проголосували цю.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Ну, я не пам'ятаю, чи голосувалася ця правка чи ні.

ДИРДІН М.Є. Дивіться, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секретаріат.

ДИРДІН М.Є. Й. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так давайте з'ясуємо, ну ви ж підняли це питання.

ДИРДІН М.Є. Ні, ні, дивіться, все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сейчас, чекайте. Ігор, Ігор...

ДИРДІН М.Є. Дивіться, я до чого веду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так давайте з'ясуємо, ну, що ви, ви ж підняли питання. Ну давайте з'ясуємо.

ДИРДІН М.Є. Давайте з'ясовувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А вам не цікаво? Ви ж підняли питання.

ДИРДІН М.Є. Ну, я підняв питання. Добре, давайте тоді з'ясуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Колісник.

КОЛІСНИК І.В. Таблиця на попередньому комітеті не затверджувалася, тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А просто ми цю окремо голосували. Тоді вона ж має стояти так, як проголосували, чи ні?

_____. Просто підкомітет повторно розглядав, я так розумію, потім таблицю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, чекайте. Ігор Колісник, керівник секретаріату.

_____. Він шукає.

_____. Справа в тому, що ми на минулому комітеті рішення остаточно не приймали по всьому проекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. А якщо ми правку голосували окремо, окремо якщо ми 3 правку голосували, я не пам'ятаю, чесно. Якщо ми 3-ю окремо голосували, то вона ж у нас в таблиці має стояти з результатами голосування. Правильно? Або тоді її переголосувати треба. Правильно?

ДИРДІН М.Є. Давайте я вам нагадаю трохи історію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор.

КОЛІСНИК І.В. Зараз, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можете стенограму тоді підняти?

КОЛІСНИК І.В. Зараз я підніму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте.

ДИРДІН М.Є. Я просто нагадаю, дивіться, пане голову, я просто нагадаю. Я просто нагадаю історію цього всього. Була ваша поправка, вона була... була пропозиція, щоби на друге читання було так: "Прикінцеві та перехідні положення". Хоча перше читання було: "Прикінцеві положення". І вона була врахована.

Я тоді підняв питання, що по Закону "Про правотворчу діяльність" ми маємо розділяти окремо розділ "прикінцеві" і окремо розділ "перехідні положення". Ми це обговорювали, це питання. Але моя пропозиція не була врахована. Але зараз я бачу, що вона відхилена, але це є правильне рішення, це є правильне рішення, тому що відповідно до Закону "Про правотворчу діяльність" ми не можемо в одному розділі писати.... *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Виключіть звук там, хто не говорить.

ДИРДІН М.Є. ... "Прикінцеві та перехідні положення". Тобто цей варіант правильний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів. Ви це питання для чого підняли? Для того, щоб з'ясувати, чому...

ДИРДІН М.Є. Я хочу з'ясувати, там же ж таблиця змінилася, є певні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чому в таблиці стоїть неправильно чи нагадати суть питання?

ДИРДІН М.Є. Ну, добре, йдемо далі тоді.

(Загальна дискусія)

_____. Денис Вячеславович, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

_____. Ну, я так розумію, Максим Євгенович просто хотів пересвідчитися, що це не було помилково зазначено.

ДИРДІН М.Є. Правильно. Дякую...

_____. Перше. Друге. Я думаю, що, дивіться, ну, дійсно, якщо ми говоримо про те, що ми там будемо його приводити вже відповідно до Закону "Про правотворчу діяльність", то я тут не бачу проблем. Ми зараз заново можемо затвердити таблицю, і вже буде рішення комітету про затвердження її в цілому. Якщо треба перезатвердити саме цей пункт, то давайте, можемо ще раз проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Колісник, я для цього в секретаріату і перепитував. Якщо вона проголосована, чому вона в таблиці стоїть по-іншому? Якщо нам достатньо просто перезатвердити нову таблицю і проголосувати нову таблицю, не проголосовуючи окремо цю правку, то це одна історія. Якщо нам потрібно переголосувати цю правку, то я відповідно маю її поставити на голосування окремо, от в чому історія.

_____. І ми відповідно тоді маємо взяти дві третини, а не половину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор, скажи мені, будь ласка. Ігор Колісник, ви подивились?

КОЛІСНИК І.В. Я зараз переглядаю стенограму. Дивіться, сама назва розділу "прикінцеві та перехідні" чи "прикінцеві" положення залежить від його наповнення. Якщо там є виключно положення прикінцевого характеру, це набрання чинності і внесення змін до інших законів, то він буде називатися "прикінцеві". Якщо там буде хоча б одна норма, яка по суті нагадує Перехідні положення, відповідно і назва розділу повинна вже формуватися в залежності від його наповнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та я виключно про Регламент питав, чи потрібно нам її окремо переголосувати, чи достатньо таблицю проголосувати, якщо вона на попередньо на засіданні була проголосована?

ДЕМЧЕНКО С.О. Якщо правку голосували, то маємо, якщо залишаємо, просто в цілому голосуємо. Якщо не голосували... навпаки, якщо не голосували, то в цілому голосуємо, якщо голосували і хочемо по-іншому, ми маємо переголосувати. Ну, Денис правий в даному випадку, я так вважаю, ми маємо розібратися, чи ми голосували за неї, чи ні.

ДИРДІН М.Є. Дивіться, ми за неї, вона тоді була врахована, і я тоді поставив на те, щоби... я просив її відхилити, тоді голосів на мою пропозицію не набралось.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто вона була підтверджена?

ДИРДІН М.Є. Да, вона була... Але так як уже ми тоді відклалися і зараз нова таблиця і вона, ця правка, відхилена, і про те, що говорить Закон "Про правотворчу діяльність", і те, що сказав голова секретаріату, що якщо у нас в цьому законопроекті немає положень, Перехідних положень, то ми тільки можемо, правильно буде зазначити тільки Прикінцеві положення, без перехідних. Тобто оцей варіант по 3 поправці, воно є правильним, на мій погляд.

ДЕМЧЕНКО С.О. Голова каже про процедуру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та я про Регламент.

ДЕМЧЕНКО С.О. Про Регламент каже.

ДИРДІН М.Є. Якщо по Регламенту треба його проголосувати, то давайте проголосуємо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Він каже про Регламент і про ...*(Не чути)*. Якщо ми тоді голосували, її підтвердили, якщо ми хочемо іншу позицію зайняти, ми маємо скасувати це попереднє рішення комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, колеги, давайте так, є ще необхідність щось обговорювати?

ДИРДІН М.Є. Да, є ще правки, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От давайте поговоримо про це, а секретаріат, сподіваюсь, все ж таки вирішить і знайде це і вирішить, чи є необхідність нам окремо її ставити на голосування, чи можна таблицю в цілому. Давайте, йдемо далі.

ДИРДІН М.Є. В мене є пропозиція, щоби обговорити поправку, це була моя поправка 23-я, вона зараз в цій таблиці має інший номер, 24-а, це вже нова таблиця, 24 поправка.

Є поправка від комітету, це 22 поправка, де визначається наступне, я процитую для інших учасників комітету. "Під час ухвалення судового рішення суддя не має права обговорювати обставини та матеріали справи, застосування норм права та судову практику в тій справі, а також зміст судового рішення з іншими особами, крім складу суду, який розглядає справу".

В мене була своя правка, вона під номером 24, але я пропоную, щоби розглянули як комітетську правку мою пропозицію. Моя пропозиція полягає в наступному: щоби в тому реченні, що я процитував зараз, прибрати застосування норм права та судову практику в цій справі. Я зараз скину в групу нашого комітету свою редакцію, щоби ви просто могли, члени комітету, її продивитись і вивчити. Я зараз, поки ви будете читати, ознайомлюватися, я поясню свою позицію.

Я вважаю, що застосування норм права та судову практику по цій справі, вона включає в себе ці всі обставини, вона входить в обставини та матеріали справи. Тобто якщо деталізувати цей варіант, то мені здається, що може бути ситуація, обставини, коли на суддю можуть бути подані безпідставні скарги щодо того, що десь хтось проговорив якусь судову працю, якусь проблематику на публічних заходах і третя особа була стороною у справі, яка вважає, що це стосується її справи конкретно, можуть бути ініційовані скарги, дисциплінарні скарги до ВРП.

Для того, щоби не породжувати таких майбутніх ситуацій, нарешті це прибрати. І якщо ми залишимо в такій конструкції, як я скинув в чат комітету, я зараз її процитую під стенограму: "Під час ухвалення судового рішення суддя не має права обговорювати обставини та матеріали справи, а також зміст судового рішення з іншими особами, крім складу суду, який розглядає справу".

Це така моя пропозиція. Я хотів би так само почути позицію Вищої ради правосуддя з цього питання і Верховного суду, і Ради суддів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Верховного суду ми вже чули, але, будь ласка, пане Зеленов.

ДИРДІН М.Є. Ні, я стосовно моєї пропозиції, щоби прибрати оці слова.

_____ . А можеш кінцевий варіант скинути в чат сюди?

ДИРДІН М.Є. А, чат, зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Комітетська правка, яка пропонується, номер 22 в таблиці, для тих, хто зараз буде відповідати, яка передбачає заборону судді обговорювати застосування судової практики і норм права в цій справі.

Верховний суд, позиція по цій правці.

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Як я вже сказав, комітетська редакція підтримується в порівнянні з тою правкою, яка виносилася на минуле засідання. Але правка пана Дирдіна, вона найближче до змісту статті, поданої... законопроекту в першому читанні, і вона взагалі підтримувалась без будь-яких зауважень Верховним судом. Тобто, в принципі, обидві правки є прийнятними – і правка комітету, і правка пана Дирдіна.

_____. Різниця між ними немає, на думку Верховного суду?

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Скажемо так, правка пана Дирдіна, вона, скажемо, більше ближча до редакції в першому читанні, яка була взагалі... приймалася Верховним Судом без будь-яких...

_____. А друга найдалша від редакції в першому читанні.

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Так.

_____. Дуже гарний аргумент, я перепрошую за такий трохи перекручений... Від Верховного Суду хотілося б чути все-таки якісь правові аргументи, а не оціночного характеру незрозумілі: далше, ближче. Ви просто не допомогли вирішити... прийняти рішення.

Скажіть, будь ласка, що змінюється по першій правці, по другій. Якщо нічого не змінюється, то просто дві редакції є, дві техніки – така і така.

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Вказівка на матеріали... вказівка на застосування норм права та судову практику може бути трактована учасниками провадження як порушення таємниці наради, якщо суддя навіть не по цій справі висловиться на якомусь заході по тих нормах, які застосовуються в конкретній справі, і, звісно, це може дати підстави для звернення до

Вищої ради правосуддя. Чи будуть вони обґрунтовані? Треба буде розбиратися, але все ж таки такий ризик є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Верховний Суд, а скажіть, будь ласка, як ви розумієте застосування в цій справі? От положення, да, застосування. Ви ж бачите, що змінена редакція була, на вашу думку, застосування в цій справі – це рівнозначно, що застосування в інших справах?

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Абсолютно нерівнозначне. Саме до цих обставин, де є конкретні сторони, тому я і кажу, що ця правка також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в чому різниця тоді... Може бути подана скарга. У нас, здається, може бути подана скарга будь-коли, будь за що будь-ким. А скажіть, будь ласка, а, на вашу думку, чи має, чи є можливість зараз у судді, знаходячись в нарадчій кімнаті, обговорювати судову практику, застосування судової практики і норм права в цій справі будь з ким, окрім складу суду?

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Немає, немає такої.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає. Скажіть, будь ласка, якщо змінюється і Верховний Суд в цілому підтримував позицію того, щоб інститут нарадчої кімнати замінити, да, інститутом ухвалення рішення. Скажіть, будь ласка, чи в межах інституту ухвалення рішення, на вашу думку, може суддя обговорювати застосування судової практики і норм права в цій справі будь з ким, окрім складу суду, який розглядається?

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Немає такого права.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді чим, на вашу думку, ця норма може погіршувати становище судді? В чому сенс, ну оця зміна?

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Не може вона погіршувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вища рада правосуддя.

БОКОВА Ю.В. Оскільки Вища рада правосуддя отримала зазначені правки тільки вчора, як я розумію, то членами Вищої ради правосуддя зазначена правка не обговорювалась. Але як я зазначала, що Вища рада правосуддя висловила свою позицію стосовно інституту і скасування інституту нарадчої кімнати вже в консультативному висновку і на попередніх засіданнях. Тобто висновок Вищої ради правосуддя: що з огляду... з метою сприяння підвищення довіри до судової влади України, забезпечення її авторитету та незалежності, а також для необхідності дотримання гарантій суддів Вища рада правосуддя вважає недостатньо аргументованими зміни в стадії судового процесу, як наслідок зміни інституту, нарадчої кімнати на інститут таємниці ухвалення судового рішення. Це думка членів Ради правосуддя, яка висловлена була в консультативному висновку. Іншого додати немає чого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рада суддів є у нас, Максим Євгенович, там про Раду суддів згадував. Було запитання до Ради суддів. Є в нас Рада суддів? Немає?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Павло Васильович, прошу, у вас рука піднята. І після того перейдемо до голосування.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, я хочу наголосити на тому, що буду підтримувати і закликаю підтримувати саме комітетську правку. По-перше, вважаю, що під час ухвалення судового рішення основна, взагалі основна функція судді – це якраз приймати рішення по тих справах, які до нього потрапили, які він має вирішити. Тому тут комітет і так надає додаткові можливості послаблення для того, щоб суддя міг якимось чином свої власні потреби вирішувати під час ухвалення судового рішення, тому що це може бути не за один день там. Але надавати можливість ще ходити десь на якісь круглі столи і обговорювати з кимось судову практику під час цього, я думаю, що тут нам треба визначити, у нас судді це для обговорення судової практики і ділитися якимись своїми думками, чи приймати все ж таки рішення.

Тому я думаю, що мають бути все ж таки захищені і сторони, в першу чергу в судовому провадженні, які знаходяться. Тому комітетська правка якраз надає такий більший захист для сторін, що суддя не буде ходити під час ухвалення судового рішення по круглим столам і розказувати, ділитися судовою практикою в цій справі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Сергій Демченко.

ДИРДІН М.Є. І потім я, запитання ще.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, я, дійсно, також підтримую комітетську правку. Я для себе не зовсім розумію, наскільки має бути розширене коло можливостей для судді при прийнятті рішення, да, кола можливості впливу на нього, да. Суддя, коли виходить з судового засідання, він фактично є вже готовий, сформований, з поглядами відповідними, з тією практикою, яку він розуміє, з тими нормами, які він знає. І на нього вплив можуть вчинити виключно сторони, які надають аргументи, контраргументи для того, щоб або він із свого боку впевнився, що він правий або навпаки, щоб його переконати в іншому. Будь-які інші переконання його в цих питаннях з боку інших осіб, в тому числі з приводу судової практики щодо цієї справи, на мою думку, не є доречним. Тоді це рішення фактично буде приймати не сам суддя, а вже ті особи, з якими він буде це обговорювати. І відповідна редакція, вона найбільш оптимальна, я її все-таки підтримав би комітетську правку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

ДИРДІН М.Є. У мене питання до Вищої ради правосуддя. Скажіть мені, будь ласка, якщо... Ваша позиція зрозуміла, Вищої ради правосуддя, в цьому контексті, як було зачитано комітетська пропозиція, і те, що я зачитав, моя пропозиція, з вилученням оцього словосполучення: застосування норм права та судової практики в цій справі. Якщо вона буде підтримана і буде прийнятий закон в цілому, в цій редакції, як воно, на ваш погляд, може вплинути на дисциплінарні скарги, в тому числі і безпідставні?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вища рада правосуддя, прошу.

БОКОВА Ю.В. Я ще раз хочу зауважити, що зазначена правка у нас надійшла вчора ввечері. З членами Вищої ради правосуддя це не обговорювалось. Ми маємо

обговорити це зі всіма членами Вищої ради правосуддя для того, щоб висловити свою спільну позицію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги...

ДИРДІН М.Є. А ви свою позицію не можете висловити особисто як члена Вищої ради правосуддя, свою особисту?

БОКОВА Ю.В. Я хочу її обговорити з членами Вищої ради правосуддя.

ДИРДІН М.Є. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте так. Ставлю на голосування 22 пропозицію, це комітетська пропозиція пропонується в тій редакції, в якій вона зазначена зараз в таблиці. Тобто я нагадаю редакцію цієї таблиці, 22 правку. Зараз. А можете хтось... Тимур, можеш зачитати, будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Давайте, може, мою пропозицію. Якщо вона не буде підтримана...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поставлю 22-у комітетську, та, яка є запропонована в таблиці.

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Частина першу статті 220 викласти в такій редакції: "Під час ухвалення судового рішення суддя не має права обговорювати обставини та матеріали справи, застосування норм права та судову практику в цій справі, а також зміст судового рішення з іншими особами, крім складу суду, який розглядає справу".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу підтримати пропозицію.

Бабій.

БАБІЙ Р.В.За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

НОВІКОВ М.М. Новіков – тримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Так, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. 11, 2 – утримались.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 11 – за, 2 – утрималось, проти – 0. Правка враховується комітетська.

Так, ще є питання, чи можемо голосувати за таблицю?

ДИРДІН М.Є. Ні-ні, можна голосувати, да, немає питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до голосування за проект рішення комітету відповідно таблички з урахуванням тільки що проголосованої пропозиції до другого читання.

Прошу підтримати.

Бабій.

_____. Я просто по попередній правці, ми не повернулися, чи повернемося?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, точно у нас же попередня правка.

Ігор Колісник, скажіть, будь ласка, чи є необхідність її окремо ставити на голосування, якщо ми голосували минулого разу? Ви перевірили, чи можемо таблицею просто?

КОЛІСНИК І.В. Я переглянув стенограму попереднього засідання комітету, це 14 листопада цього року. Да, ця правка номер 3 ставилась на підтвердження і результати голосування: 12 – за, 1 – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто вона в таблиці має бути, стояти як врахована зараз. Правильно?

КОЛІСНИК І.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правильно? Врахували. Тобто в таблиці неправильно стоїть, зараз замість відхилено вона врахована має стояти. Правильно?

ДИРДІН М.Є. Але в таблиці зараз вона є правильною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В таблиці вона стоїть відхилена. Правильно?

КОЛІСНИК І.В. Вона, правильно, я маю на увазі, правильно воно відповідно до Закону "Про правотворчу діяльність", але який ще не набрав чинності. Але, так, в таблиці треба буде її поправити, коли будемо готувати на Верховну Раду.

_____. Давайте переголосуємо.

_____. Колеги, давайте змінимо рішення.

ДЕМЧЕНКО С.О. ... попереднього рішення має бути, там особлива процедура по кількості, наскільки я пам'ятаю, голосів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я тому і питаю, що вона...

_____. Це технічна помилка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте так. У нас це питання піднялося на комітеті, відповідно ми маємо дати реакцію. Давайте так, для чистоти експерименту просто. Якщо вона у нас стоїть відхилена в таблиці, да, давайте... Ну, точніше, вона у нас стоїть відхилена, а на минулому засіданні ми її врахували, цю пропозицію. Правильно? Я просто розумію, що все одно після зауважень і техніко-юридичного доопрацювання ми повернемося до того, з чого ми прийшли, от чесно скажу, ми ж не перший раз це бачимо, прикінцеві і перехідні, але якщо Максим Євгенович наполягає, я чесно як автор правки мені все рівно, нехай вона буде відхилена... Зараз, чекайте, я доскажу спочатку. Тому ми можемо проголосувати її зараз, і навіть я погоджуюсь, нехай вона буде відхилена, ця пропозиція, і потім перейти до голосування в цілому за табличку. Немає заперечень, щоб було все правильно з юридичної точки зору?

ДИРДІН М.Є. Дивіться, я, те, що я підняв питання, ми уточнили, що... Ну, я пропоную наступним чином. Хай вже іде, як воно іде, що воно відхилено, це буде правильна позиція відповідно до Закону "Про правотворчу діяльність". Все, я, ну...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та я не можу, тому що вона була на минулому засіданні підтримана комітетом.

ДИРДІН М.Є. Тоді пропоную наступним чином.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я її ставлю...

ДИРДІН М.Є. Повернутися до питання стосовно 3 поправки, повернутися, дві третіх голосів від комітету голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які дві третіх, немає такого – дві третіх голосів.

ДИРДІН М.Є. Ми ж тоді маємо повернутися до питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну так не дві третіх голосів.

ДИРДІН М.Є. Ігор Васильович.

КОЛІСНИК І.В. Ні, мова про дві третіх... мова йде... Але, дивіться, мова ж іде, комітет може переглянути своє рішення. Рішення оформляється у вигляді вже підписаного документа. А це було голосування за правку, тому я тут, я думаю, що ми не можемо застосовувати положення про перегляд рішення комітету.

ДИРДІН М.Є. Все. Тоді голосуємо, як воно є в таблиці, і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, колеги, давайте таким чином з вами домовимося. Якщо ніхто не заперечує, якщо ніхто не заперечує, ми ставимо табличку з урахуванням щойно проголосованої 22 правки, ставимо в такій редакції, якщо ніхто не заперечує. Якщо хтось бажає окремо 33-ю поставити на голосування, яка на минулому засіданні була врахована комітетом, ми її поставимо окремо на голосування. Якщо ми її не ставимо зараз окремо на голосування, а голосуємо табличку, це значить, що ми з вами погоджуємось просто, колеги, що ми змінюємо попереднє рішення по цій пропозиції. Влаштовує всіх так?

_____ . Тільки не 33-ю, а 3-ю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 3-ю, да, 3-ю. Всі зрозуміли, про що іде мова. Добре?

Переходимо до голосування за... Переходимо до голосування за запропонований проект рішення, відповідно таблицю, з урахуванням проголосованої сьогодні пропозиції комітетської. Прошу підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.
Гуньо.

ГУНЬКО А.Г. Гуньо – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.
Маслов – за.
Німченко.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для стенограми: також присутній член комітету Пузанов Олександр Геннадійович.
Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. 13, 1 – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки ви сказали?

СОБОЛЄВ С.В. 13 – за, 1 – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співпало. Проти – 0. Отже, Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного нашого питання порядку денного сьогодні. Це проект Закону 12244 і 12244 прим. 1. Прошу голову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті. І, Павло Васильович, ви від авторів можете, ви автор основного, якщо потрібно.

ПАВЛІШ П.В. Добре. Шановні колеги, підкомітет з питань правосуддя розглянув законопроекти 12244 і 12244-1 і рішенням підкомітету, більшістю голосів підтримано за основу законопроект 12244-1, законопроект 12244 запропоновано відхилити. Коротко про що даний законопроект. Нагадаю, що у нас в бюджеті прийнято бюджет з додатковою можливістю для надання більшої грошової допомоги для суддів, які здійснюють судочинство а зоні активних бойових дій, тому цей законопроект якраз стосується того, щоб суддям першої інстанції... взагалі всім суддям першої інстанції ми могли збільшити заробітну плату. Але для того, щоб... поки немає такої можливості щодо прирівняння тої заробітної плати до того, щоб можна було її також і виплачувати за допомогою суддям, які знаходяться у відставці, то зараз це буде доплата не як грошова доплата щодо

заробітної плати, а як премії зазначатися. Тому прохання підтримати законопроект 12244-1 саме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

У нас, я бачу, присутнє Міністерство фінансів, у нас заступник міністра пан Роман Єрмоличев. Я би вам слово надав по цьому законопроекту.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Дякую, пане Денисе.

У мене просто одне уточнююче чи навіть два уточнюючих питання. Як ми його трактуємо, якщо ми говоримо про 12244-1, щоб ми його правильно потім застосували навіть в частині Міністерства фінансів. Те, що я бачу по законопроекту, там є пункт 63 в "Прикінцевих положеннях" і пункт 64. Під 63 і 64 це дві окремі доплати чи це одна доплата? Бо якщо це одна, то логічно, мабуть, нумерацію 64 треба забрати і записати одним абзацом, щоб не було двоякого трактування. Якщо це мається на увазі дві доплати, то дві доплати – це суперечить Закону про державний бюджет. Ми не можемо встановлювати дві доплати. І тому, просто це до авторів, яким чином, ну щоб не було потім неузгодженостей щодо його застосування, цього проекту закону, в разі набрання його чинності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Це все ж таки окремі доплати, це редакція першого читання, звичайно, що ми з вами будемо опрацьовувати ще до другого читання. Але що стосується Закону про державний бюджет, нам видається, що це не суперечить Закону про державний бюджет.

І знову ж таки, редакція першого читання, я думаю, що без спільної позиції з Міністерством фінансів цей закон важко буде прийняти в цілому.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Ну, і я ж до того, да. Якщо є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ми розуміємо це.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Пане Денисе, якщо ми домовлялися про одне, а ви зараз, ну, звичайно, це право народних депутатів прийняти будь-який закон, і ми його будемо виконувати, але тоді очікувати на підтримку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми ж розуміємо, що без позиції, узгодженої позиції з Міністерством фінансів, у нас все, що стосується грошей, складно приймається.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. Звичайно. Окей. Я тоді озвучив, це перше питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

СРМОЛИЧЕВ Р.В. І друге питання по 65 пункту, можливо, ви знаєте, отам де про доплати суддям в зоні бойових дій. А взагалі яке джерело планувалося щодо виплати цієї, це спецфонд? Бо ми ж то в бюджеті на цю історію не заклали додаткових коштів, відповідно тут необхідно визначити знову же ж в процесі доопрацювання щодо джерела виплати цієї доплати. Якщо це джерело – спеціальний фон саме надходження від судового збору, то можливо треба тоді чітко вказати, що це саме джерело судового збору, бо тоді необхідно знов же ж його, яким чином його реалізують.

Але якщо ми будемо працювати додатково, тобто ще там узгоджувати редакцію, то ці два зауваження, які будуть від Мінфіну, і їх треба буде якимось чином тоді врегулювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую. Зрозуміла позиція.

Так, колеги, Вища рада, давайте, Вища рада правосуддя, Рада суддів і ДСА потім.

БОКОВА Ю.В. Вища рада правосуддя. Дякую.

Ми повністю підтримуємо зазначений законопроект. Зараз він знаходиться на обговоренні у членів Вищої ради правосуддя. Вважаємо, що він наразі є дуже актуальним, оскільки судді, як ми бачимо, працюють в дуже небезпечних умовах, з величезним навантаженням.

Єдине, що я хотіла зауважити, що ми доплачуємо і встановлюємо доплату розмір 10 прожиткових мінімумів для працездатних осіб (це пункт 65), якщо такий суддя здійснює правосуддя у суді, що розташований на територіях активних бойових дій.

Зараз складається така ситуація, що в нас змінюється територіальна підсудність. І, наприклад, Дружківський суд у нас на порядку денному або на цьому тижні, або на наступному тижні, зміна територіальної підсудності цих судів. Але навіть Дружківка в нас до наказу Кабінету Міністрів відноситься не до активної зони бойових дій, а можливих бойових дій. Тобто моє таке застереження, щоб оця норма – там, де 10 прожиткових

мінімумів, - не оказалась б такою мертвою нормою, оскільки, ну, там, де дуже небезпечні умови для судів, судді звертаються до Верховного Суду, до Вищої ради правосуддя про зміну територіальної підсудності. І суди, які знаходяться в можливих зонах бойових дій, як ми бачимо Дніпро, Харків, ну, ми не можемо сказати, що це якісь більш безпечні умови, ніж в зонах тих же активних бойових дій.

Ми можемо спитати, якщо є, у Голови Державної судової адміністрації, скільки судів знаходяться в зонах активних бойових дій. Але це суто моє, можливо, оці 10 прожиткових мінімумів розповсюдити на суди, які знаходяться на територіях можливих бойових дій, тому що я не можу сказати, наприклад, що там якась ситуація менш складна.

А в цілому ми підтримуємо зазначений законопроект. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, да, дякую за позицію.

Вища рада правосуддя, дивіться, 65 пункт, бачите, там є підпункт 1, де мова йде про активні. А бачите підпункт 2?

БОКОВА Ю.В. 2 – там 5.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, і там мова якраз про можливі.

БОКОВА Ю.В. От я про що говорю, що не 5, наприклад, да, а 10 і до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так, цифри 10, 5, зрозуміло, ми всі хочемо якнайбільше, розуміємо, що суддям важко працювати і так далі. Але питання цифр – це навіть не питання першого читання здебільшого, бо на перше читання розглядається все ж таки закон концептуально, а цифри...

БОКОВА Ю.В. Добре, я згодна, згодна, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цифри залежать і від наявності ресурсу. Можна і 100 записати, якщо ресурсу немає, згоди від розпорядника головного нашого Міністерства юстиції... ой, Мінфіну, да, то складно проходять законопроекти.

Тому всі бажають більше, але хочемо, не хочемо, щоб працювало, треба розглянути...

БОКОВА Ю.В. Я згодна, я згодна. В цілому ми підтримуємо зазначений законопроект, вважаємо, що він дуже актуальний наразі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую.

Рада суддів.

ГАНЕЧКО О.М. Добрий день. Рада суддів також в цілому підтримує законопроект 12244-1. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тільки у нас стенограма, потрібно представитись.

ГАНЕЧКО О.М. Олена Ганечко, вибачте, членкиня Ради суддів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Валерійович Пампура.

ПАМПУРА М.В. Доброго дня, шановні колеги. Державна судова адміністрація також підтримує зазначений законопроект. Всі обрахунки, в принципі, в нас для цього також є.

Відповідаючи на запитання Юлії Валеріївни Бокової. 92 суди всього розташовані як у зонах і можливих, і в тому числі й активних бойових дій... це 7 судів, в яких працюють 70 суддів. Усього чисельність суддів, які будуть підпадати під коефіцієнт 1,5 і 2 – 861 суддя.

І даючи відповідь на запитання Романа Єрмоличева, це загальний фонд державного бюджету, і ресурс, той мільярд 377, який передбачений у нас вже Законом про Державний бюджет на 2025 рік.

Підтримуємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, там теж врахували, що там мають бути. Тому я і кажу, ми діалог з Мінфіном ще продовжимо.

ПАМПУРА М.В. Да, добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Омелян, заступник Голови ВККС.

ОМЕЛЬЯН О.С. Дякую, Денис Вячеславович.

Я хотів би зазначити, що кадрова проблема в цих, будемо так називати, прифронтових судах, вона дійсно наявна. І з урахуванням того, як відбувалася подача документів для зайняття посад на минулому конкурсі, особливої активності не відчувалося, зацікавленість саме обійняти посади в цих судах. І, на переконання комісії, це введення додаткової доплати буде тим додатковим стимулюючим фактором, який підвищить привабливість саме роботи в цих судах. Тому комісія тільки вітає таку можливість.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Демченко, співавтор законопроекту.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую. Як співавтор.

Колеги, я дуже коротко по доплатах на зонах можливих і активних бойових дій. Є загальна на сьогоднішній день історія. У нас всі, хто працюють на державу, отримують відповідні доплати, і зрозуміло, чому логіка. Я не думаю, що когось треба переконувати, що судді такі ж самі люди, які, якщо працюють в цих умовах, то у порівнянні з іншими суддями, які працюють в більш сприятливих умовах, то вони все-таки потребують відповідної доплати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Роман Єрмоличев.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Якщо можна, я прокоментую, не хотів виключатися. Але, пан Сергій, я хочу нагадати, що у нас доплати лише стосуються державних службовців. Тобто це нижчої категорії, які не мають високі зарплати.

Діюча постанова, яка говорить про доплати, не стосується спецорганів, там чітко написано, що ті, в кого є спецоргани – БЕБ, ДБР і все інше, тобто які мають значно вищий... податкова та сама, які мають вищі посадові оклади, доплати на них не стосуються. Тому аргумент про те, що ми суддям повинні встановити, по скільки іншим, він не зовсім коректний. Бо в даному випадку в інших, хто мають високі заробітні плати, таких доплат нема.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми просто можемо зараз в таку дискусію з рівнями окладів зайти і вийти на такі оклади окремих органів, що... коротше, не туди можемо зайти.

Проблема є. Я думаю, всі розуміють рівень відповідно відповідальності, навантаження роботи, суддівської роботи. Це не так просто. І, чесно кажучи, тут потрібно враховувати той голод суддівський, коли у нас половини суддів немає, а інші, за них працюють нібито. Ну, не нібито, а вони працюють за них. І теж вибачайте за... Але у них нічого немає навіть, за навантаження, за інтенсивність праці і так далі, і тому подібне. І держава трошки на цьому, так би мовити, вже зекономила на тому, що не було суддів, а ці працювали за двох там, за трьох.

Тому справедливо як у співавтора цього законопроекту у мене думка, що має бути збільшений рівень забезпечення грошового. Чому ми пішли шляхом встановлення на один рік? Тому що ми всі цілком свідомі. Є певний ресурс в цьому році, да, наприклад, є який-то ресурс, але ми не знаємо, що буде в наступному році. Ми цілком свідомі цього, тому і пішли шляхом того, щоб встановлювати на один рік. Я сподіваюсь, що у нас в наступному році буде краще, але маємо бути реалістами.

Ну, і те, що, звичайно, сказав пан Олексій Омелян, це теж рівень грошового забезпечення, тим більше, що ти розумієш, що ти несеш власне витрати на здійснення правосуддя, сам багато чого там собі забезпечуєш, купуєш, свій состав там ще забезпечуєш. Ну, перша інстанція, точно, робота не така приваблива, я думаю, зараз.

Павло Васильович Павліш, прошу.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, я повністю тут погоджуюсь з Сергієм Олексійовичем. Дійсно, на прикладі міста Херсона, де щодня гинуть люди, поранені, де дрони літають як в себе вдома. Сьогодні зранку у новинах читаю, це моє рідне місто, ну, два-три дрони зі скидами літають по місту, по центру міста, там, де знаходяться і судові органи, і щодня гинуть люди і поранені. Тому тут заохочувати нам в будь-якому разі треба людей, які там працюють. І я буду підтримувати, і до другого читання готувати поправку, щоб можна було для зони неактивних, якраз можливих бойових дій, тому що в нас, якщо брати місто Херсон, він згідно постанови знаходиться в зоні можливих бойових дій, хоча там щодня йдуть бойові дії. Тому тут, я думаю, що в нас має бути однакова думка щодо цього з Кабінетом Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я тоді пропоную переходити до голосування, до голосування за запропонований проект рішення. Я можу сказати, що будемо продовжувати проводити роботу з Міністерством фінансів України, з ДСА там спільно, щоб знайти вирішення проблеми в межах наявних, скажімо, реальних ресурсів. Прошу підтримати.

Бабій.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, ну, звідки ж я бачу. У вас нічого – ні картинки немає, ні рука не піднята. Як я можу здогадатись, що ви хочете...

НІМЧЕНКО В.І. Да, ну, ладно, не робить вид, що ви не чули, що я попросив слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не чув.

НІМЧЕНКО В.І. Я мав на увазі, що там прозвучало, що ці доплати будуть іти як премія. Якщо це разова, то вона не буде входити в систему грошового утримання при визначенні пенсії. Це перше.

По-друге.

ПАВЛІШ П.В. А вона не буде входити, Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Не буде, то це неправильно.

Є таке рішення бойові, які сьогодні платять, хлопці в окопах сидять безповоротно, без ротації, в окопах сидять на лінії по 15, по 20, по місяцю, а їм виплачують преміальні як разові виплати, їм не йде в грошове утримання. Теж саме і стосовно суддів, які будуть працювати в зоні активних бойових дій. Слово "активних" це стосовно... на цивільних розраховано, є розуміння "район бойових дій". От про що йде мова.

І друге питання стосовно апарата судів. Да, суддя, там да... А апарат як? Там не всі державні службовці, якщо ми на це пішли, і ми вийдемо на ту проблему, а як же всі інші люди в тому ж Херсоні, який бомблять, обстрілюють і скиди є на простих підприємствах. От і питання. У нас всі ж рівні? От як ми будемо виглядати, те, що казав пан Денис стосовно того, щоб ми не добалакалися до прокурорських зарплат. Тому ми повинні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я про прокурорів нічого не говорив.

НІМЧЕНКО В.І. Ні, те, що ви сказали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я сказав про різні рівні різних окладів, не називаючи органи.

НІМЧЕНКО В.І. І там є у нас представник Мінфіну, да? Нехай вони подумають як це, бойові, нехай почитають, так прямо і називається – бойові. Наші солдати, які... офіцери, які там воюють, а їм це як разова. Не виходять на ротацію по три роки, я вам говорю конкретно, тому що знаю. Тому що знаю. Тому що мої рідні, не буду називати, там сидять два роки і сім місяців без виходу, на нулі, якщо хочете. Шукайте річку Жеребець, називається, і ви зрозумієте, чи це Кремінна і скільки таких в Часовому Ярі. І казати, що це премія як одноразово бойові – це повинно бути жорстко вписано в грошове утримання. Те ж саме і відносно суддів, якщо вони там ідуть. Ви ж бачите, що судді туди не йдуть, тому що риба шукає, де глибше, а людина, де риби більше. Це людина, вона вправі себе захищати від усього негативного і тому ми повинні і це обговорювати, і чітко, чому це разова премія, якщо він в зоні працює. Вирахувати стаж, там однозначно без проблем вирахувати стаж, коли працював, будемо називати його, в зоні ризику. І все. Люди ж ідуть туди мінімум на рік.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Колеги, отже переходимо до голосування за запропонований проект рішення тоді комітету. Прошу підтримати.

Бабій. Бабій.

Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.
Гуньо.

ГУНЬКО А.Г. Гуньо – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За, Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соколов.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Тоді рахуємо, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. 14 – за. 14- за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Тоді переходимо до наступного нашого питання порядку...

ЛОНГИНЕНКО Т.В. У голови комітету світло пропало. Зараз він перепідключиться через 3 хвилини.

ВАТРАС В.А. Тимур, перепрошую, це моє питання зараз, так?

ЛОНГИНЕНКО Т.В. Да-да, Володимир, ваше.

ВАТРАС В.А. Бо я якраз вийшов із заходу, то готовий доповідати, знайшов собі місце.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, вітаю, колеги, я повернувся. Вибачайте, світло.

Так, перейшли ми до наступного питання порядку денного. Володимир Антонович, вам слово. Прошу голову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, чи чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да-да, чути вас.

ВАТРАС В.А. Хочу доповісти проєкт висновку підкомітету щодо проєкту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо ефективного забезпечення права ув'язнених та засуджених на надання безоплатної правничої допомоги (номер 12073, від 27 вересня 2024 року).

Що зумовило необхідність прийняття даного законопроєкту? До нас на комітет звернувся Дмитро Лубінець, Уповноважений Верховної Ради з прав людини. Вони проводили перевірку місць попереднього ув'язнення і місць відбування кримінальних покарань і встановили великий відсоток порушення права на захист осіб, які відбувають кримінальні покарання в частині притягнення їх до дисциплінарної відповідальності.

Згідно з пояснювальною запискою проєкт розроблений з метою ефективного забезпечення права ув'язнених та засуджених на надання безоплатної правничої допомоги при застосуванні адміністрацією установи виконання покарань заходів стягнення.

Пропонується внесення змін до статті 134 Кримінально-виконавчого кодексу України, якою передбачити, що при накладенні стягнення на засудженого до позбавлення волі адміністрація колонії зобов'язана невідкладно, але не пізніше двадцяти чотирьох годин, надати йому можливість у встановленому порядку повідомити про це близьких родичів, адвоката або інших фахівців у галузі права, які за законом мають право на надання безоплатної правничої допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи. Встановити для дисциплінарної комісії обов'язок зупинити дисциплінарне провадження щодо засудженого до позбавлення волі до моменту отримання копії рішення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги у разі, якщо такий засуджений не має доступу до адвоката або фахівця в галузі права.

А також доповнити статтю 19 Закону "Про безоплатну правничу допомогу" таким абзацом, який зобов'язує центр БВПД у разі отримання від адміністрації установи виконання покарань звернення осіб, зазначених у пункті 9 частини першої статті 14 цього закону, про надання безоплатної вторинної правничої допомоги для здійснення представництва її інтересів під час засідання дисциплінарної комісії негайно прийняти рішення про надання безоплатної правничої вторинної допомоги.

Є позитивні відгуки щодо даного законопроєкту з боку інших комітетів, Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, Міністерства юстиції, Міністерства соціальної політики, Мінфіну, який зазначає, що він не потребуватиме додаткових коштів

з державного бюджету. Є певні зауваження Головного науково-експертного управління Верховної Ради.

У зв'язку з цим ми пропонуємо рекомендувати Верховній Раді включити до порядку денного дванадцятої сесії парламенту дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо ефективного забезпечення права ув'язнених та засуджених на надання безоплатної правничої допомоги, поданий народним депутатом Ватрасом та іншими народними депутатами, та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Я розумію, що останнім часом ми вносимо зміни до Закону "Про безоплатну правничу допомогу" за основу і в цілому, але тут я вважаю, що потрібен все ж таки буде певний час, щоб ми між першим і другим читанням його доопрацювали з врахуванням висновку ГНЕУ і, можливо, ще інших пропозицій.

Доповідачем прошу призначити мене, як і автора, і як голову профільного підкомітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Антонович.

Микола Олексійович, ви руку підняли?

СТЕФАНЧУК М.О. Так, у мене питання до Володимира Антоновича. Скажіть, будь ласка, чи були враховані в цьому законопроекті дискриміновані групи населення такі, як особи з інвалідністю, ЛГБТК+ і інші?

Дякую.

ВАТРАС В.А. Микола Олексійович, даний законопроект регулює права осіб, які відбувають кримінальне покарання. Тому всі особи незалежно від приналежності до ознак статі та інше будуть мати можливість під час притягнення їх до дисциплінарної відповідальності... Дякую

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дисциплінарної, да. Зрозуміло. Дякую.

Бачу, рука піднята, пан Овсієнко, Представник Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Правильно?

ОВСІЄНКО А.А. Доброго дня. Можу говорити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, так, я ж вас представив. Якщо я помилився... Я, здається, не помилився з представленням. Зараз ви є Представником Верховної Ради з прав людини, чи правильно?

ОВСІЄНКО А.А. Так. Дякую, Денис Вячеславович.

Доброго дня, шановні народні депутати. Дмитро Валерійович передає глибоку вдячність за те, що було ініційовано даний законопроект. Його важливість пояснюється якраз зростаючою кількістю звернень від засуджених, які містять істотні підтвердження нарікань на формальне ставлення адміністрації місць несвободи щодо забезпечення їх належним фаховим захистом під час розгляду дисциплінарних проваджень щодо них. Зачасту такі дисциплінарні провадження дійсно містять явні ознаки того, особа була можливості позбавлена ...*(Не чути)* захищати, у зв'язку з чим в подальшому ці дисциплінарні стягнення стають предметом перегляду в адміністративному порядку, що вимагає значних затрат і людського ресурсу для забезпечення відновлення порушених прав таких осіб.

Тому ми підтримуємо даний законопроект і хочемо наголосити на тому, що внесення змін до Кримінального виконавчого кодексу України не є істотним в розумінні зрушення конструкції норм, а лише з метою дисциплінування адміністрації місць несвободи, покладається обов'язок в конкретно визначені терміни, не пізніше 24 годин, забезпечити можливість отримання такої правничої допомоги. І відповідно орган, який надає безоплатну правничу допомогу, розглянути невідкладно таке звернення для того, аби засуджений або особа, яка утримується в місцях несвободи, мала можливість скористатися професійною правничою допомогою. При цьому враховано також необхідність забезпечення дотримання строків для накладення дисциплінарного стягнення, передбачено можливість зупинення перебігу таких строків.

В цілому вважаємо, що даний законопроект, безумовно, з урахуванням відповідних правок, які можуть бути внесені на виконання рекомендацій ГНЕУ, в цілому забезпечить реалізацію державою позитивного обов'язку щодо забезпечення ефективного правового захисту для такої в цілому вразливої категорії осіб, які утримуються в місцях несвободи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Здається, перший був Сергій Демченко, потім Павло Павліш.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, ініціатива зрозуміла. Тут, напевно, Уповноважений з прав людини і представник його досить вчасно зараз реагують і ми маємо підтримати цю ініціативу. І я погоджуюся з керівником підкомітету, що буде необхідність між першим і другим деякі правки внести. Можливо, звернути увагу, додати 116-у, як вам пан Ватрас скаже, я би з посиланням на 116-у зробив би. Але якщо він не бачить необхідності, тобто як він визначиться, будь ласка. А так прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А 116-й, Володимир Антонович.

ВАТРАС В.А. Не заперечую. Давайте додамо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка відповідає предмету правового регулювання?

ВАТРАС В.А. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не має заперечень, колеги?

ПАВЛІШ П.В. Тільки ми маємо зазначити, що будемо регулювати 116-ю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, те, що відповідає предмету правового регулювання.

_____. Загальне формулювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо немає особливих заперечень, скажімо так, у членів комітету. Є у нас така практика.

Павло Васильович, вам слово, да, ви руку піднімали.

ПАВЛІШ П.В. Я хотів би тільки запитати у Володимира Антоновича, розширення надання можливості залучення БПД однозначно, що не буде мати наслідків для бюджету, воно ж в будь-якому разі оплачувана діяльність для адвокатів. Чи є, передбачено це в бюджеті самої... того, що було закладено, наскільки воно збільшиться, скільки таких звернень? Це, напевно, і до Уповноваженого, скільки по зверненнях, щоб ми могли розуміти чи треба тут додаткові якісь кошти все ж таки буде закладати на це.

ВАТРАС В.А. Значить, Павло Васильович, є висновок Мінфіну відповідний, висновок Мін'юсту. В межах фінансування на поточний рік на БПД цих коштів вистачає для того, щоб забезпечити такі звернення центрами. Тобто воно не потребує додаткового фінансування з бюджету, оскільки адвокати в системі БПД, вони працюють, хтось на постійній основі, хтось залучається, і великого збільшення звернень не буде, але це виняткові випадки, коли людину притягують до дисциплінарної відповідальності, людина ізольована від суспільства, не може вона себе захистити в інший спосіб. В неї немає можливості ні повідомити свого адвоката, ні членів сім'ї, що щодо неї буде дисциплінарне стягнення. А тому Уповноважений вірно поставив це питання, і я думаю, можливо, Мін'юст нам щось додатково з цього приводу скаже, хто там опікується безоплатною правовою допомогою. Але в їхньому висновку якби не вбачається якихось додаткових коштів.

ПАВЛІШ П.В. Як воно буде реалізовуватися на практиці?

ВАТРАС В.А. Дуже просто. Адміністрація має намір притягнути до дисциплінарної відповідальності, людина впродовж... засуджений, 24-х годин, вони мають повідомити близьких родичів. Якщо в нього є адвокат оплатний, то його адвоката, якщо немає – центр БПД, а БПД повинні негайно забезпечити засудженого таким правом. В нас в Україні велика мережа центрів безоплатної правничої допомоги, є в кожному обласному центрі, є представництва в районних центрах, тому адвокат виїжджає в місце відбування кримінального покарання, надає правничу допомогу і за це отримує бюджетне фінансування, тобто кошти за свою роботу. Власне, адвокати будуть більш додатково забезпечені роботою, а засуджені, які притягуються до відповідальності, будуть мати додаткові гарантії здійснення їхнього права на захист.

Там є зауваження ГНЕУ стосовно того, чому ми вирізняємо з-поміж інших суб'єктів надання права на безоплатну правничу допомогу саме такі... чому такі строки, воно логічно пояснюється, людина ізольована від суспільства, не може вона сама піти укласти угоду з адвокатом і себе захистити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Колеги, давайте так, у нас пишуть деякі колеги, що буде теж вимкнення світла, не всі мають можливість бути.

_____. Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Мін'юст, дуже коротко по цьому. Є у нас Мін'юст? Ми не можемо Мін'юст не запитати. Максимально коротко. Немає звуку, Мін'юст.

_____. Ні, звук є якийсь, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але не той, який.

_____. Вони "за" сказали. Голосуємо.

_____. Кивнули.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви кивніть, кивніть тоді. Ви – за?

_____. Подайте знак, знак подайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви – за? Все, дякую.

ПАВЛІШ П.В. У мене тільки до Андрія Анатолійовича було питання, скільки таких звернень?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, у нас відключаються просто деякі члени комітету, у нас там ще багато. Скажіть скільки.

ОВСІЄНКО А.А. До нас надходило вже тільки за цей рік кілька десятків звернень від засуджених, які не мали змоги скористатися фаховою правничою допомогою. А скільки таких випадків є в цілому, цим володіє, мабуть, Мін'юст більше, такою статистикою. Але та статистика, яка у нас, свідчить про вже факти порушень права на ефективний правовий захист тих суджених, які відбувають покарання або знаходяться в місцях несвободи.

Денис Вячеславович, якщо можна, я хочу наголосити на тому, що саме акцент робиться на невідкладності дій адміністрацій місць несвободи щодо повідомлення не тільки центрів безоплатної правової допомоги, а і родичів, близьких, фахівців, інших фахівців у галузі права. А безоплатна правова допомога – це елемент забезпечення права на фахову правничу допомогу і він додатковим є засобом, який дозволить забезпечити

можливість засуджених скористатися фаховим юридичним захистом під час розгляду дисциплінарних стягнень. Це один з елементів. Діюча норма і так передбачає можливість дій адміністрації, просто вноситься коректива щодо невідкладності таких дій, не пізніше 24 годин. В цьому головний акцент і ідея законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Так, колеги, переходимо до голосування за запропонований проект рішення комітету. 116-у добавляємо в межах предмету відання. Секретаріат, врахуйте.

Бабій.

Божик.

БОЖИК В.І. Божик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За – Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Теж за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук, що? І вимкнувся.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фріс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. 13 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співпало, 13 – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Нагадайте колегам тим, хто відсутній, що ще продовжується засідання комітету. Це проект Закону номер 11315, проект Закону про внесення змін до пункту 19 розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу України щодо поновлення перебігу позовної давності.

Прошу голову профільного підкомітету доповісти про результат розгляду на підкомітеті зазначеного законопроекту.

КАЛАУР І.Р. Дякую, Денис Вячеславович.

Я думаю, що всім колегам з комітету і всім присутнім відома причина подання цього законопроекту. Це було пов'язано з тим, що з початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну, виходячи з вимог процесуального законодавства, було зупинено строк позовної давності. Але ніхто не думав, не гадав, що війна затягнеться так довго – на три роки. І оце зупинення строку позовної давності воно зараз гальмує багато цивільних процесів і негативно впливає на питання захисту цивільних прав наших громадян, особливо тій категорії, де йдеться про спадкові правовідносини. Тому, власне, і було нашими колегами Ярославом Руцишиним і іншими народними депутатами поданий цей законопроект 11315.

Ми маємо практично позитивні висновки з приводу цього законопроекту. І тому підкомітет з питань цивільного та адміністративного законодавства розглянув цей законопроект на своєму засіданні в режимі онлайн-опитування і за результатами розгляду було прийнято наступне рішення:

Рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного дванадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до пункту 19 розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу України щодо поновлення перебігу позовної давності (реєстраційний номер 11315 від 31 травня 2024 року), поданий народним депутатом Руцишиним та іншими народними депутатами, та за результатами розгляду його в першому читанні прийняти за основу.

Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради визначити мене як голову підкомітету з питань цивільного та адміністративного законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за доповідь. Дякую за опрацювання, Іван Романович, і вашому підкомітету.

У нас, бачу, присутній автор цього законопроекту, ініціатор цього законопроекту і один із співавторів Ярослав Руцишин. Якщо бажаєте виступити, прошу, вам слово. Єдине, що максимально стисло.

РУЦИШИН Я.І. Так, добре. Дякую.

Шановний голова підкомітету по суті все сказав, про що цей законопроект. Єдине, що можливо говорити про зауваження, які висловило ГНЕУ для того, щоб зняти ці застереження, а це в першу чергу було застереження, що порушують принцип стабільності законодавства. Але ми цим законопроектом повертаємося до нормальної системи, тобто цей інститут відтермінування позовної давності був... прийнятий тимчасово досить. Тому функціонування судочинства відновлено на підконтрольній частині в повній мірі, і так відпала необхідність продовжувати строк.

Якщо по суті говорити, то це стаття ...67 частина п'ята, частина четверта вирішує...

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вимкніть звук тим, хто не говорить.

РУЦИШИН Я.І. Вирішує проблему доступності до судочинства. Отже, ці строки можуть бути продовжені в зв'язку з наявними причинами, обставинами при поданні в суд. А також тут виникає проблема доказів, які повинні бути належними, допустимими, достовірними і достатніми. І сторона, яка відповідає, також має мати рівний доступ до судочинства, оскільки, якщо проходить великий час, їй важко забезпечити, особливо, наприклад, в підприємницькій діяльності збереження оцих принципів і вимог до законодавства, до доказів. Можна погодитися щодо забезпечення можливості подавати позови до Російської Федерації, і поправкою це ми зробимо, однозначно у ...68 статтю.

Отже, шановні колеги, суди працюють, не передаємо нашим наступникам перевантажену судову систему. Це дуже коротенько. Дякую. Прощу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Романович Калаур і Павло Павліш. Колеги, да.

КАЛАУР І.Р. Да, я прошу. Хочу ще сказати, що в процесі обговорення цього законопроекту ми прийшли до висновку, що було би добре, щоб цей законопроект набрав чинності не з моменту його через 10 днів публічного оприлюднення, так як це зазвичай, а через місяць, щоб дати учасникам процесу... там місяць-два, це ми вже визначимося шляхом поправок, щоб учасники процесу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так це є у висновку, здається. Це є у висновку.

КАЛАУР І.Р. Я просто забув це сказати, щоб ми розуміли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павло Васильович Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович, я просто, Іван Романович вже нагадав про це. Я знімаю це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Колеги, тоді переходимо до голосування за запропонований проект рішення. Прошу підтримати.

Бабій.

Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас. Ватрас!

Власенко.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – за. Дякую.

Будьте уважні, у нас попереду теж важливі законопроекти.

Гулько.

Демченко.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько – за.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За – Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов. Я бачу, що є, звук у вас не включений.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

ПУЗАНОВ О.Г. Пузанов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Стефанчук. Стефанчук Микола Олексійович.

Володимир Антонович, скажіть Миколі Олексійовичу, що ми голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Ладно, давайте, рахуємо.

СОБОЛЄВ С.В. 13 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співпало. 13 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.
Дякую, колеги.

Переходимо до наступного питання нашого порядку денного – це проект законів 12148 і 12148 прим.1.

Перед цим, колеги, давайте у нас там... ми по перших двох законопроектах не визначили доповідача. 9445 – це по нарадчій кімнаті, пропоную, щоб я був. Немає ні в кого заперечень? Я є один із ініціаторів і співавторів цього законопроекту.

По доплатам суддів є пропозиція Сергія Олексійовича Демченка довірити від комітету. Немає необхідності окремо ставити на голосування, Сергій Олексійович?

ДЕМЧЕНКО С.О. Як скажете, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді немає, визначили. Секретаріат, теж це врахуйте.

Все, переходимо 12148, 12148-1, прошу голову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на комітеті.

КАЛАУР І.Р. Дякую, Денис В'ячеславович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже коротко, бо світло у вас, здається...

КАЛАУР І.Р. Да, ще є 15 хвилин, то встигаємо.

Вчора ми мали нараду, розглядали обидва законопроекти. І мета – внесення цих законопроектів на розгляд, нам зрозуміла. Дуже гарно вчора презентував цей законопроект наш Тарас Висоцький. І за результатами розгляду обох законопроектів було прийнято наступне рішення.

Рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного дванадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проекти законів про внесення змін до розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу України щодо особливостей кредитування та фінансування лізингу у період дії воєнного стану (реєстраційний номер 12148 від 24 жовтня 2024 року), поданий народним депутатом Павлішем Павлом Васильовичем та іншими народними депутатами. А також про внесення змін до розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу щодо особливостей кредитування та фінансового лізингу у період дії воєнного стану (реєстраційний номер 12148-1 від 1 листопада 2024 року), поданий народним депутатом Кириченком та іншими народними депутатами). Та за результатами розгляду у першому читання законопроект за реєстраційним номером 12148 прийняти за основу, в зв'язку з чим законопроект за реєстраційним 12148-1 відхилити.

Звернутися до Голови Верховної Ради з пропозицією відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради оголосити на пленарному засіданні під час розгляду законопроект 12148 про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунень, помилок, та (або) суперечностей у тексті зазначеного законопроект інших структурних частин законопроект або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду у першому читанні та відповідають предмету його правового регулювання.

Доповідачем від комітету визначити знову мене.

Я хочу тільки сказати, що оце добавка з приводу застосування 116 статті була зумовлена тим, що всі оці висновки, які надавали і міністерства, і Головне науково-експертне управління, вони загалом підтримують прийняття цього законопроект, але вказують на те, що цей законопроект повинен бути доопрацьований, де би чітко встановити фільтри для тих підприємств, які підпадатимуть під дію цього законодавчого акту. Тому я думаю, що ми це питання вирішимо в процесі наступного розгляду цього законопроект, шляхом подання поправок.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Романовичу.

Колеги, ще є необхідність обговорювати дане питання? Якщо такої необхідності не буде, то будемо переходити до голосування. Бачу, рука піднята.

ВАСИЛИНА Д.І. Доброго дня. Міністерство фінансів, директор фінансової політики

ГОЛОВУЮЧИЙ. А як ви, скажіть прізвище і по батькові, у нас стенограма просто.

ВАСИЛИНА Д.І. Дмитро Іванович Василина – директор фінансової політики Міністерства фінансів.

Справді, законопроект потребує, буде потребувати певного доопрацювання після першого читання і ми б пропонували створити робочу групу, щоб після першого читання доопрацювати, тому що там є певні проблеми.

І також хотів звернути увагу, що, можливо, потрібно буде вносити певні зміни до інших законодавчих актів, наприклад, процесуальних, щодо того, що різні строки на процесуальні дії призупиняються, щоб потім банки могли їх поновити. І, можливо, прийдеться також вносити якісь зміни до Бюджетного кодексу. Тому що держава також є кредитором по ряду кредитів позичальникам. Після того як держава видає портальну гарантію, але позичальник не повертає гроші, то держава розплачується по цій портальній гарантії і отримує на себе права кредитора. Тому тут кредитором є не тільки як би банки, але й по певних кредитах залишається держава. Тому, справді, після першого читання потрібно буде як би досить уважно доопрацювати, щоб врегулювати всі її особливості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

У нас стоїть Сергій Мушка, я не знаю...

МУШКА С.Ф. Доброго дня. Сергій Мушка, Укрексімбанк, я представляю зараз Незалежну асоціацію банків України. Ми давали від асоціації лист із зауваженнями і запереченнями щодо законопроекту, оскільки на погляд банківської спільноти він є дискримінаційний і перекладає проблематику, яку зазнають дійсно клієнти, підприємства, але вона чомусь перекладається на фінансові плечі банківської системи, і перекладається досить не на паритетних засадах. Тому що є багато умов, які передбачені законопроектом, які порушують рівність прав двох сторін, які входять в кредитну угоду. Зокрема, забезпечення може бути не тим, який є критичним для обслуговування кредиту чи це може бути взагалі майно іншої особи. Також не враховує такі інструменти, як гарантії,

страховки, які застосовуються в банківській практиці, і трактування закону як би буде нівелювати права банків, воно буде стримувати банки в кредитуванні цих клієнтів, воно буде зменшувати апетити банків до того, щоб виконувати ті ж самі державні програми, які направлені на підтримку економіки України, в тому числі відновлення енергонезалежності, в тому числі критичні ті напрямки, які зараз зазначені і в Стратегії з розвитку кредитування, яку затвердила Рада фінансової стабільності цього року, і інших документах, в тому числі постанов Кабінету Міністрів, Стратегія відновлення сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року. Воно протирічить тим програмам, тій же Постанові 28 щодо доступних кредитів 5-7-9, де передбачається пріоритетна підтримка клієнтів, зокрема в зоні високого воєнного ризику, тобто це ті території, де найбільша ймовірність того, що може бути втрата предметів забезпечення.

Відповідно, з одного боку, є державна політика і напрямок підтримки і банки заохочують до цього, з іншого боку, цей законопроект він буде діяти в протилежному напрямку, тому що банки будуть розуміти, що вони несуть на собі всі ризики, підвищення, відповідно це буде стримувати економічний розвиток, стримувати відновлення постраждалих регіонів. Тому прохання велике не приймати далі законопроект саме в такому ключі. І як мінімум залучити банківську спільноту, зокрема Незалежну асоціацію банків України, для його детального опрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, давайте так, я хочу повідомити про можливість конфлікту інтересів і так далі при розгляді цього законопроекту, тому я не буду брати участь ні в обговоренні, ні в голосуванні, про всяк випадок. Але маю керувати просто засіданням, надавати слово.

Павло Васильович, прошу, Павліш. Потім Сергій Демченко.

ПАВЛІШ В.П. Дякую, Денис Вячеславович.

Я як один з авторів даного законопроекту і перший автор, який його реєстрував, хочу зазначити, що дійсно даний законопроект направлений на те, щоб саме зменшити апетити банків, про що говорив Сергій Мушка зараз. І ми вважаємо, і автори даного законопроекту, що підтримувати на сьогоднішній день треба не тільки банки, які опинилися в такій складній ситуації, але на сьогоднішній уже третій рік війни прибутковість банків тільки зростає. І підтримувати ті підприємства, які знаходяться в

зоні активних бойових дій, які... Так випало, що вони знаходились у зоні окупації, які не можуть взагалі ніяк вести свою господарську діяльність.

Я вам простий приклад наведу. У Херсоні підприємство, де працювало 500 людей, там до 500, воно до 2022 року гарно працювало, брало кредити, сплачували. Зараз більше двох років вони взагалі не можуть вести господарську діяльність. Взагалі не можуть. Після того, як буде завершена війна, ми говоримо про відбудову цих регіонів, повернення туди людей. Хто туди повернеться, якщо ці підприємства будуть збанкрутілими? Ніхто не повернеться.

Цей законопроект дає можливість не списати ці борги, ніхто не говорить про списання, він дає можливість призупинити стягнення за цими кредитами для того, щоб після того, як вони зможуть відновити свою господарську діяльність, відновити, тому що якраз кредит брався за рахунок того, що на розвиток господарської діяльності, коли вони зможуть вести цю господарську діяльність, то вони будуть погашати свої кредитні зобов'язання. Ніхто не говорить зараз про списання. І це якраз саме вкладається в політику підтримки державою якраз суб'єктів господарювання. Тому що на цій землі, яку ми зараз зберігаємо разом з вами, то там після завершення війни мають жити люди і вони мають десь працювати. Якщо ми зараз знищимо ці всі підприємства, заново їх побудувати буде набагато важче, ніж зараз зберегти. Тому тут прохання якраз до асоціації банків, до банківських установ підходити зважено до цього питання. Це стосується на сьогоднішній день не тільки власників цих підприємств, це стосується взагалі економіки держави. І ви як представник державного банку також маєте розуміти це і йти на якісь поступки. Я знаю, як Ексімбанк в деяких питаннях він дійсно іде на розуміння і на поступки по тих питаннях, де дійсно вони вважають, що іншого виходу немає.

Тому я думаю, що це питання, воно більш політичне таке і більш соціальне, ніж економічне. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, дуже коротко. Я впевнений, що всі розуміють, що беззаперечно треба підтримати цей законопроект в першому читанні. Законопроект, ну, я вам приклад скажу також із свого досвіду. У людей була можливість або залишитися на окупованих територіях і жити там, продовжувати свій бізнес нормально, продавшись ворогу, да, а вони як дійсні патріоти нашої країни залишили все там і без копійки перейшли з цієї території на територію на сьогоднішній день підконтрольну Україні, тим

самим визначилися зі своїм майбутнім, що їх майбутнє пов'язане із Україною. Ми маємо підтримати цих людей і їх прагнення, ну, як патріоти, як взагалі ті особи, як державницькі посадові особи, які дійсно бачать майбутнє нашої держави, її розбудови.

А те, що там відбулося, так, дійсно, це проблема, те, що там відбулося, але вона має стосуватися не тільки цих людей, які на сьогоднішній день, ще раз повторює, втратили все і з вірою в Україну продовжують їй надавати можливість відбудовувати. Ця проблема, вона трохи розподіляється зараз на обидві сторони. А ці пропозиції, які є досить слушні в деяких моментах з боку Національного банку, я думаю, ми до другого читання розширено обговоримо. І я сподіваюсь, що ми переконаємо Національний банк, враховуючи деякі з їх пропозицій, що цей законопроект треба буде голосувати і в другому читанні якнайшвидше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Рука піднята – Сергій Мушка. Якщо ще хтось там бажає виступити, то теж... Тарас Висоцький, бачу, присутній. Якщо будете мати бажання, то прошу, просто піднімайте руку.

МУШКА С. Так, хочу ще додатково прокоментувати. Дійсно, банки співпрацюють з усіма клієнтами, які постраждали, і на сьогоднішній день провели реструктуризацію. І саме в діалозі з клієнтами, які постраждали, встановлюють умови, відкладають строки погашення і так далі. Але це діалог, який якраз і вибудовується на нормальних, паритетних, ділових стосунках з розумінням ситуації обох сторін.

Мова... (*Не чути*) про те, що спричинить прийняття законопроекту не по діючим кредитах. По діючих кредитах те, що вже відбулося, воно вже переважно врегульоване. Питання про те, як воно вплине на кредитування і фінансовий лізинг в майбутньому. Тому що фінансовий лізинг в таких умовах взагалі може перестати, що банки, що лізингові компанії, видавати лізинг в тих регіонах, які близько до активних бойових дій, враховуючи високі ризики і розуміючи, що це може бути на невідомо який час заморожені активи. Тобто це саме вплив на майбутню можливість підтримки цих регіонів. На зараз банки в рамках тих же ж державних програм активно підтримують бізнес, який відновлюється на деокупованих територіях в зонах активних бойових дій. Прийняття ж законопроекту буде стримувати саме цей напрямок.

Тому тут мова не про минуле, минулі збитки, і знову ж які, як державна позиція, повинні перекладатись все-таки не з одних суб'єктів на інших суб'єктів господарювання,

да, тому що як би ...*(Не чути)* спільноти батьківської до державних банків не так багато як би із загальної кількості... державних ...*(Не чути)* таких клієнтів дійсно повинна бути, але не за рахунок перекладання з одних на інших суб'єктів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, прошу, Тарас Висоцький.

ВИСОЦЬКИЙ Т.М. Вітаю, шановні народні депутати. Буквально коротко, щоб не займати час багато.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У кого шумить там? Це у вас, пане Тарасе, чи?

ВИСОЦЬКИЙ Т.М. Ні, в мене тільки один включений...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, говоріть.

ВИСОЦЬКИЙ Т.М. Перший коментар. Пан Сергій представляє один з банків і, на жаль, в різних банків різна політика, що дійсно робили ми один дзвінок з банками. Дійсно є банки, які йдуть на повне розуміння, а є банки, які йдуть тільки в суд. Тому це об'єктивна реальність, тому розраховувати тільки на діалог, на жаль, не вдалося. Ми як міністерство його ініціювали два роки і скрізь не в усіх випадках діалог... йшов.

Друге. Це до другого читання насправді можна буде чітко проговорити. Можливі бойові дії, там і так не включені, деокуповані і так не включені. Активні бойові дії можна проговорити, до речі, це буде гарна ініціатива, щоб комітет звернувся до НБУ, щоб дійсно дали статистику. Бо ми, на жаль, чуємо, що в активних діях дуже складно отримати кредит, це більше як якийсь мегавиключення, в 20-кілометровій зоні. Якби НБУ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

ВИСОЦЬКИЙ Т.М. Так, якби НБУ дало статистику і там інше, депутати могли б це врахувати. Можливо, там території тоді по-іншому описати. Але наш зворотній зв'язок, можливі бойові дії – так, активні бойові дії – тільки би всі не звертались...

ДЕМЧЕНКО С.О. Це ми до другого читання, пане Тарасе. Давайте голосувати, підтримаємо патріотів нашої країни, за.

ВИСОЦЬКИЙ Т.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, все, тоді закінчили обговорення.

Колеги, переходимо до голосування за зазначений законопроект, проект рішення комітету.

Бабій.

Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас. Ватрас. Володимир Антонович!

БАБІЙ Р.В. Пане голово, Бабій – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бабій – за. Дякую. Дякую.

Ватрас.

Власенко.

_____. Ватрас точно за, але в нього поганий інтернет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не можу прийняти від вас, нехай з вашого інтернету вийде.

Власенко.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур. Калаур Іван Романович.

КАЛАУР І.Р. За. За. За, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почули. Почули, почули.

Князевич.

Маслов, як я і сказав, не голосую це питання, щоб потім ніхто від НАЗК нічого не говорив.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За – Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. С За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Сергій...

СОБОЛЄВ С.В. 12 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співпало. 12 – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Давайте, переходимо до наступного питання нашого порядку денного – це законопроекти 11180 і 11180-1. Прошу голову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті.

Калаур Іван Романович, чи є ви на зв'язку? Якщо що, максимально можна коротко. Іван Романович. А вимкніть Укрсиббанк, той, хто підписаний, будь ласка. Іван Романович Калаур є на зв'язку? Немає у нас голови профільного підкомітету, да?

Ігор Колісник, нагадайте, будь ласка, проект рішення комітету. Керівник секретаріату Ігор Колісник.

_____. Пропав інтернет у всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що у нас сьогодні з секретаріатом? Ігор, проект рішення комітету нагадайте, у нас немає просто... Іван Романович не на зв'язку. Може, хтось інший від підкомітету?

Ви нагадайте проект рішення комітету, а ми попросимо когось від комітету підтвердити, що це так.

КОЛІСНИК І.В. Чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, чути.

КОЛІСНИК І.В. Пропозиція підкомітету. Включити до порядку денного обидва законопроекти, це 11180 і 11180-1, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу законопроект 11180. У зв'язку із цим альтернативний законопроект тире 1 відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, хто є від підкомітету, від профільного, крім Івана Романовича Калаура?

СТЕФАНЧУК М.О. Саме так і було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Олексійович Стефанчук, таке, да, рішення на підкомітет було?

СТЕФАНЧУК М.О. Саме таке рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, чи є необхідність обговорювати даний проект рішення? Якщо немає, тоді...

_____. Давайте голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тут рука піднята, давайте представляйтеся. Бачу, банк підписано, але який не бачу. А потім Сергій Демченко. Прошу.

ВІХАРЄВА-СУХОРУКОВА І. Добрий день! Банк "Кредит Дніпро". В цьому випадку представляю НАБУ спільне рішення. Пропозиція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки представтеся, будь ласка, у нас стенограма.

ВІХАРЄВА-СУХОРУКОВА І. Віхарєва-Сухорукова Ірина.

Пропозиція, яка наведена в законопроекті 11180, була опрацьована комітетом НАБУ. Ми в цілому підтримуємо доцільність розгляду цього законопроекту. Але маємо певні пропозиції і уточнення. А саме, сам законопроект передбачає своєю метою декілька питань...

ДЕМЧЕНКО С.О. Можемо до другого читання, якщо будуть пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сейчас, сейчас, Сергій Олексійович, ну, дайте вже, да, ми швидко, да. Давайте.

ВІХАРЄВА-СУХОРУКОВА І. Перше. Визначити, що денна процентна ставка за споживчим кредитом не може перевищувати максимальний розмір, встановлений законом, і це пропонують включити до Цивільного кодексу. Не бачимо в цьому ніякої необхідності, оскільки це питання повністю врегульоване Законом "Про споживче

кредитування" і безпосередньо Цивільний кодекс не регулює питання денної процентної ставки.

Другий напрямок, який передбачає вирішення цим законопроектом, це внесення до пункту 18 розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу змін, якими виключаються випадки, пов'язані з договорами про споживче кредитування. Мету ми повністю підтримуємо. Тому що наразі ми маємо дійсно питання, яке ж законодавство має застосовуватися до споживачів. Бо у нас і Цивільний кодекс діє, і Закон "Про споживче кредитування" діє, і всі застосовуються до споживачів. І де, яка норма з них має пріоритет, це питання зірочкою, особливо з урахуванням думки Верховного Суду з посиланням на рішення Конституційного Суду про те, що все ж таки норми Цивільного кодексу мають пріоритет над спеціальним законом, навіть якщо він був прийнятий пізніше.

Тому визначеність в цьому питанні, на наш погляд, є важливою. І ми підтримуємо уточнення, що пункт 18 "Прикінцевих і перехідних положень" Цивільного кодексу не має застосовуватися до споживачів. А відповідальність споживачів має визначатися виключно Законом "Про споживче кредитування".

При цьому маємо пропозицію. Наразі запропонуємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово. Давайте так, пані Ірино, дивіться, це перше читання. Є два законопроекти, я просто пояснюю норми Регламенту, пропозиції можуть бути подані від народних депутатів до другого читання. От в першому читанні згідно Регламенту розглядаються концептуальні основи законопроекту. Щоб ми зекономили час, бо багато народних депутатів повідомляють, що відключається електроенергія, щоб ми не втратили кворум, тому ми намагаємося максимально стисло проводити засідання.

Тобто у вас є концептуальні якісь застереження? Бо ті, які... змінити формулювання, там і так далі, все, що може бути опрацьовано до другого читання.

ВІХАРЄВА-СУХОРУКОВА І. Концептуально, ми підтримуємо. Але пропонуємо обмежити вже строк на застосування цієї норми. Тому що для споживачів цей строк вже обмежений в Законі "Про споживче кредитування" і для них вже може застосовуватися відповідна відповідальність. Тому ми пропонуємо при розгляді цього законопроекту виписати умови таким чином, щоб з моменту внесення змін до цієї норми банки могли вже, кредитори застосовувати відповідальність і до інших суб'єктів.

Пропозиції направимо окремо. В цілому підтримуємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово. Да, направляйте пропозиції. Дякую.

Так, колеги, переходимо до голосування за запропонований проект рішення тоді?
Прошу переходити до...

Сергій Демченко, а том ми вже до голосування.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, я коротко, просто скажу, чому я не можу підтримати цей законопроект. Я попередньо, коли ми повертали можливість необмежених відсотків по споживчому кредитуванню шляхом внесення змін до відповідного Закону "Про споживче кредитування". Я нагадаю, що ми обмежували ці відсотки у зв'язку з знаходженням країни в воєнному стані і, на мою думку, на сьогоднішній день більшість споживчих кредитів – це змушені на сьогоднішній день дії з боку громадян, змушені внаслідок, на жаль, досить критичного фінансового їх становища. І було би правильним, і я не змінив свою точку зору, що обмеження цих відсотків по відповідному виду кредитування має існувати під час воєнного стану. Інакше ми ж розуміємо, що це просто... ці відсотки, ми всі знаємо, що споживче кредитування, фактично заробіток іде не на прямих відсотках, а на штрафних санкціях, які є необмеженими. І на мою думку, під час воєнного стану це неправильно по відношенню до наших громадян, які, ще раз кажу, вкрай скрутному становищі фінансовому на сьогоднішній день знаходяться. Тому я тут утримаюся.

Юридично я розумію, підтримав би, але з філософії буду послідовним. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу переходити до голосування.

Бабій. Бабій Роман Вячеславович.

Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас. Ватрас Володимир Антонович.

Власенко.

Гулько.

ГУНЬКО А.Г. Гулько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур. Калаур!

Князевич.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов. Пузанов!

Соболев.

_____. Пане голово... *(Не чути)*

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, чекайте, Соболев утримався.

БАБІЙ Р.В. Бабій – за, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бабій – за, почув.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук – за.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – за.

Фріс.

Ну що, давайте, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. 11. 2 – утримались.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 11. 2 – утримались. Дякую. Да, співпало. Дякую, колеги, рішення прийнято.

Переходимо до наступного нашого питання порядку денного. Це проект... А, доповідачем від комітету по цьому законопроекту – Іван Романович Калаур?

КАЛАУР І.Р. Іван Романович Калаур.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Романович Калаур. Добре.

_____ . Іван Романович Калаур.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону 10301. Це про спеціалізацію суддів. Прошу, співголову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті.

ПАВЛІШ В.П. Шановні колеги, даним законопроектом у нас пропонується ввести спеціалізацію суддів. Ми цей законопроект обговорювали не один раз на робочих групах. Підкомітетом більшістю голосів рекомендовано комітету прийняти його за основу. Сергій Олексійович як автор законопроекту, я думаю, що підтримає... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Олексійович, вам слово, якщо бажаєте, коротко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Колеги, ну, ми вже багато обговорювали це питання. Я основне, базове, все-таки вважаю, що наша країна на сьогоднішній день знаходиться в стані війни фактично, і питання воєнних злочинів, напевно, ефективність правосуддя в цих складах злочинів особливо значуще насамперед для потерпілих українців, яких, на жаль, тільки збільшується кількість.

Питання військових злочинів, ми розуміємо, що досить є значимим для українських військовослужбовців, яких кількість також збільшується. Ми, слава богу, маємо майже мільйонну армію, яка, я сподіваюся, ще не обмежиться цією кількістю і буде самою сильною в нашому світі.

Тому ці дві категорії осіб мають право особливого підходу до них з боку правосуддя, особливої уваги, особливої якості, найкращої якості, я би сказав, особливо під час воєнного стану, під час війни в нашій країні. Це і політично правильно, і буде зрозуміло відповідним категоріям осіб. Я скажу, що формуючи відповідних суддів, ми фактично їх формуємо в кожному суді і їх професійні якості насамперед, навчання буде спрямоване виключно на цих суддів, вони будуть фокусуватися насамперед на цих складах злочинів, будуть обговорювати в своєму професійному суспільстві в спеціалізованому, це все тільки на якість правосуддя, наслідком котрого є підвищення довіри правосуддя. Існують рішення КРЄС, які вказують на те, що це позитивно вплине на сприйняття судів, суддів спеціалізованих цих злочинів, на авторитет судів і так далі. Це висновок КРЄС номер 15, ми його вже багато разів цитували, і я думаю, що слідувати найкращим практикам – наш обов'язок.

Щодо проблеми, яку вказували Верховний Суд. Верховний Суд назвав вирішення, варіант вирішення цієї проблеми, це наявність кадрів в судах, що в деяких судах неможливо буде зробити спеціалізацію, оскільки мала кількість суддів. Але сам же Верховний Суд запропонував до другого читання внести додаткову ознаку, що в тих судах, де буде кількість менша якоїсь кількості осіб, ми це визначимося під час другого читання, то ця спеціалізація вводиться не буде, оскільки, зрозуміло, вона не може бути реалізована. Ця пропозиція Верховного Суду, я думаю, що буде підтримана до другого читання колегами і цей аргумент, в принципі, він буде врахований.

Колеги, прошу підтримати. Ще раз, перепрошую, що повторююсь, але війна, ми мусимо показувати своє також ставлення до тої проблематики, яка стосується нашого комітету і в тому числі спеціалізації, особливій увазі до цих складів злочинів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Останнє, те, про що ви сказали, про чисельність, включено, хочу нагадати, в проект рішення комітету, до речі.

Я дуже коротко скажу своє відношення. Я вважаю, що, скажімо так, позитив, який може принести цей законопроект, щоби за умови дійсно врахування того, що це лише у великих чисельних судах обов'язковість є, то держава, відповідно міжнародні партнери можуть розуміти, на яких, власне, суддів у першу чергу витратити кошти для проведення додаткового навчання і так далі, щоби розуміти, хто.

І друге. Якщо розглядати це як певний маленький крок по створенню військової юстиції повноцінно, то потенційно отакі судді можуть отримати якісь особливі умови чи переваги при проходженні відбору, якщо будуть повноцінні військові суди, повноцінна військова юстиція. От як особисто, так би мовити, про свої мотиви, от з огляду на ці два аспекти і на проведення внутрішніх консультацій серед колег і не тільки серед колег, там судьями Верховного Суду, з багатьма іншими представниками Міністерства оборони і так далі, – з огляду на отакі позиції я особисто буду підтримувати цей законопроект для голосування в першому читанні. Так.

ДИРДІН М.Є. І я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Дирдін, прошу.

ДИРДІН М.Є. Да, це по поводу законопроекту про спеціалізацію суддів. Я все-таки прихильник того, що якщо говорити про створення військової спеціалізації, то створювати все-таки спеціалізований військовий суд у цьому контексті. Крім того, в проекті висновку щодо цього законопроекту 10301 є позиція Ради суддів, потім була і позиція Міністерства оборони, була попередня про те, що вони не підтримують цей законопроект, але виступають за створення військових судів.

То я теж буду послідовний в своїх словах, то я все-таки буду наполягати або, якщо стане можливим і буде позиція інших державних органів, у тому числі і Верховної Ради, все-таки створювати повноцінні військові суди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Рада суддів, я бачу, потім Сергій Демченко.

ГАНЕЧКО О.М. Дякую, колеги.

Рада суддів висловлювала свою позицію письмово відносно даного питання. І вона зводиться до того, що питання підвищення ефективності здійснення правосуддя щодо військових кримінальних правопорушень, воно має велике значення. Однак Рада суддів вважає, що запровадження окремої спеціалізації суду з цього питання є недоречним. Наразі близько 800 суддів не мають повноважень і відтік кадрів продовжується. Набір нових суддів не буде так швидким, як звільнення, і значною є нестача саме криміналістів, особи які спеціалізуються на даних видах злочинів. І відтак визначення спеціалізації окремих суддів може викликати значне навантаження саме на цих суддів. І в разі збори суддів кожного відповідного суду за умов наявності необхідної кількості суддів та потреб мають можливість самостійно визначати для себе спеціалізацію з розгляду такої категорії справ. З огляду на думку, це питання наразі не потребує врегулювання шляхом прийняття додаткового законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Демченко, потім Павло Павліш. Олексій, я не знаю, хто це підписаний?

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане голову.

Колеги, я хотів зазначити, що підтримку цієї законодавчої ініціативи на сьогоднішній день у всіх висновках висловили Міністерство оборони України, Національна гвардія, Служба безпеки України, Міністерство юстиції, ГНЕУ, яке не надало жодного зауваження, підтримало, а також Уповноважений Верховної Ради з прав людини.

І я вам скажу особисто, що кожного дня телефонують, майже кожного дня, і Міністерство оборони, Національна гвардія, Служба безпеки і запитують, коли ми проголосуємо цей законопроект. Вони не розуміють, чому під час війни ми не робимо столь значущий і зрозумілий для них крок.

Щодо того, що судді приймають рішення самостійно, то, на жаль, тільки один суд на сьогоднішній день прийняв самостійно рішення. Всі інші не приймають це рішення. І це для суспільства виглядає досить, м'яко кажучи, незрозумілим, під час війни.

Щодо формування окремої військової юстиції, я підтримую тут колег, і я двома руками за цю окрему юстицію, але фінансово і по часу хронологічно ми це швидко не зробимо, ми розуміємо об'єктивні причини ці. Для того, щоб все-таки виправдати якое розуміння суспільства відношення до цього питання, це буде перший крок до утворення майбутньої військової юстиції. Я впевнений, що це надасть імпульс, і те, що по суддям

казав пан Денис Маслов, я повністю підтримую, будуть зрозумілі особи, які будуть в цьому спеціалізуватися вже з наміром в майбутньому у відповідному спеціалізованому суді працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Павло... Так, що це таке у нас? Павло... Зараз.

ПАВЛІШ П.В. Я можу починати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що це у нас тут? А, зараз, чекайте, у мене щось із Zoom відбулось. Да, колеги, если вдруг у мене проблеми зі зв'язком, будь ласка, по черзі.

Павло Васильович, потім Олексій. Там в чаті написали, це Міноборони, здається.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Колеги, дійсно, якщо говорити про... я за створення військової юстиції, військових судів, але по часу це займе у нас не один рік. На сьогоднішній день ми чуємо, що оголошено уже добір до судів першої інстанції, що має бути презентовано завтра чи коли. Тому я думаю, що саме таким способом ми зможемо покращити цю ситуацію, але це не заміняє створення військової... Тому я думаю, давайте ми будемо розділяти ці два поняття. І якщо ми можемо зараз це покращити, давайте будемо це робити. Для створення військової юстиції також треба це робити, але не змішуючи, це не відміння те, що запропоновано цим законопроектом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Олексій Муравйов. Правильно, наскільки я бачу в чаті?

ДИРДІН М.Є. У мене є питання.

МУРАВЙОВ О.В. Вірно. Добрий день, шановні народні депутати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Після того Максим Дирдін.

МУРАВЙОВ О.В. Дякую за запрошення.

Міністерство оборони залишається на своїй позиції, висловленій раніше. Ми підтримуємо ідею створення військових судів як окремої системи спеціалізованих судів. Проте на сьогоднішній день потреба настільки перезріла, що ми вимушені погодитись хоча б з якимось кроком в цьому напрямку запровадження спеціалізації судів серед чинних існуючих судів. Це навіть не крок, це перший маленький крок, який, можливо, спробує вирішити питання, але вона потребує більшої реалізації створення військових судів для окремих спеціалізованих судів. Тому сподіваємось, що цей крок буде перший, призведе до певного покращення, але не стане перешкодою на початку створення всієї системи.

Дякую.

ДИРДІН М.Є. Пане голово!

НІМЧЕНКО В.І. Нема зв'язку.

ДИРДІН М.Є. Там, мабуть...

_____. Максим Євгенович, ти кажи, бо Денис сказав, що...

ДИРДІН М.Є. Да, давайте я буду. В мене питання до Ради суддів і до Верховного Суду. А є хтось із суддів Верховного Суду зараз на Zoom тут?

_____. Немає. Але вчора питання про цей законопроект обговорювалося з головою.

ДИРДІН М.Є. Добре. Я тоді вам задам запитання і попрошу відповісти представників Верховного Суду і Ради суддів.

На сьогоднішній день справи розглядаються в судах, військові злочини, і воно йде цей процес. Яким чином, якщо зараз це законодавчо врегулювати, яким чином це поліпшить роботу? Чи на сьогоднішній день є вже розглянуті справи Верховним Судом як касаційною інстанцією і щодо його якості, чи якості розгляду цієї категорії справ? І чи є якісь певні проблеми, які Верховний Суд бачить щодо все-таки законодавчого закріплення спеціалізації цієї сфери діяльності, по справах? Чи посилити цю роботу, чи навпаки, що непотрібно це законодавчо врегульовувати, воно й так вже є, воно працює і судді, які розглядають справи в судах, першої інстанції особливо, вони проходять

підготовку, вони проходять підвищення кваліфікації із міжнародними партнерами в цьому напрямку. Чи така от саме необхідність законодавчого врегулювання? Оце питання до Верховного і до Ради суддів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу. Верховний Суд, якщо...

_____. Да, дійсно, така потреба є, в листі на законопроект ми зазначили і якраз-таки окреслили проблему про неможливість реалізації цього підходу в деяких судах, і було запропоновано підхід до вирішення цієї ситуації. Адже в нас змінюється підсудність ряду судів і судді також переводяться з тих судів, які вже не можуть здійснювати правосуддя, до найближчих судів, і чисельність в ряді судів збільшується за рахунок таких переведень. Потреба в спеціалізації є, оскільки це, по-перше, поглиблює професіоналізм, швидкість розгляду цих справ.

Якщо говорити про військові злочини, то у нас вже чимало було кейсів, чимало кримінальних проваджень розглянуто, і ми звертали увагу на ті чи інші рішення. Ряд рішень було скасовано, направлено на перегляд, інші залишалися в силі, по військовим злочинам. Щодо воєнних злочинів, їх кількість не така велика, бо на сьогоднішній день в суди надійшло, якщо говорити, наприклад, по статті 438 "Порушення законів і звичаїв війни..." біля ста кримінальних проваджень, з них розглянуто біля половини, до Верховного Суду надійшло лише кілька кримінальних проваджень. І якраз таки розглядаючи воєнні злочини, воно потребує дуже глибокого знання положень міжнародного гуманітарного права. Тобто дуже важливо тут якраз занурення в цю проблематику і акцент на тих суддів, які розглядають саме ці справи. Якщо в суді ці справи розглядають всі судді, то тоді не одразу зрозуміло, яких суддів треба направляти на навчання і підвищення кваліфікації. Оскільки у нас постійно відбуваються зміни і у зв'язку з ратифікацією, зокрема, Римського статуту, були внесені чергові зміни до розділу XX. Тому, так, потреби тут є саме на законодавчому рівні, і це якраз також розглядається як перший крок до створення військових судів.

ДИРДІН М.Є. Дякую. А можна, Рада суддів це питання і стосовно тих аргументів, які були наведені Верховним Судом.

Дякую.

ГАНЕЧКО О.М. Рада суддів може сказати наступне питання, що, дійсно, кількість кримінальних проваджень на сьогоднішній день, вона є невелика. Але розгляд цих справ, воно потребує необхідної відповідної кваліфікації і додаткових знань судді. Оскільки, на нашу думку, внутрішнє переконання судді, який розглядає військові злочини, воно відрізняється як внутрішнє переконання судді, який розглядає всі інші злочини, оскільки має місце специфічне законодавство, володіння яким потрібно мати судді. І на сьогоднішній день колишніх військових суддів, які були у військових судах і працюють на сьогоднішній день, в нашій судовій системі залишилося не так багато, а нові потребують додаткової кваліфікації. Це все, що я можу сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Василь Іванович Німченко, здається, хотів ще. Прошу, Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я тут чую, що це перший крок до створення військових судів, що цей законопроект потрібно підтримати. Давайте ми подивимося в корінь цього питання, що є предметом регулювання цього закону? Спеціалізація по розгляду справ, пов'язаних з військовими злочинами і все. І все.

Шановні колеги, у нас судова система поставлена шляхом регулювання і забезпечення доступу до правосуддя через статтю 55 Конституції по галузях права, по галузях права. Там кричать, нема військової галузі права. Читайте, вона є. І тому без створення військових судів це в нас буде просто, я вибачаюся, якась прокладка, яка не буде нести ніякої навантаження в системі правосуддя. Ми повинні і ми ж з вами вже обговорювали питання військових судів. Пан Павло сказав, що це роки. Які роки? Якщо є бажання, є необхідність, то про які роки йде мова? Це квартал і вже працюють військові суди. Це перше.

І друге. Ми хіба не повинні виходити з того, а які ж інтереси ми будемо захищати? Перш за все це інтереси громадян. Мільйонна армія, шановні колеги, військові злочини – це само собою, а верніть цивільні правовідносини військових, які участвують в цивільних правовідносинах. Подивіться, що таке дезертирство на сьогоднішній день, які переводять в площину адміністративних правопорушень самовільне залишення військових частин. Це що, хто повинен розглядати? І ми не хочемо на явні речі давати відповідь. Ми Комітет правової політики, як ми повинні врегулювати це питання, стан війни, шановні колеги? Я ж не буду вам розказувати про трибунали. Ви все це розумієте. До речі, скоро буде свято не лише працівників суду, а і трибуналів, які працювали у нас десятиліттями, вони були, в

тому числі і за радянського часу. Я маю на увазі військові трибунали, які несли свій хрест в забезпеченні правосуддя.

І тому, колеги, я розумію і ініціатора, я розумію і бачення, яке виносить, що підняти на більший рівень через спеціалізацію розгляд військових злочинів. Але це не вихід з положення. Вихід один – це створення військової юстиції. Жорстко закріпити: військова прокуратура, органи правопорядку військового у нас на сьогоднішній день – військова поліція, як хочете ви називайте. Воно таке полународжене, там десь тліє. На себе взяли юристи батальйонів і все інше ці всі питання щодо розгляду всіх деліктних випадків, які є.

І тому чому ми не можемо сьогодні, обговорюючи цей закон, вирішити однозначно, що цей закон, він нічого не принесе, повірте, нічого не принесе у вдосконаленні військової юстиції абсолютно. І тому, на жаль, я з повагою до Сергія як автора, на жаль, я не вбачаю взагалі винесення цього законопроекту в зал пленарного засідання. Ми повинні дати посил, що військова юстиція потрібна, що вона... потрібна запрацювати. От і все питання. Якщо хто думає, що вже завтра закінчиться війна, я думаю, що це передчасні такі думки. У нас дуже багато проблем, які будуть якраз і вирішувати ці військові суди в галузі військових правовідносин. Ще раз повторюю, буде задіяно мільйони людей, не мільйон солдат і офіцерів, а ще... *(Не чути)* і треба, щоб був орган правосуддя, який буде їх захищати. Отакі були функції військових судів, які були до 1996 року, наскільки я пам'ятаю. От і все, шановні колеги.

Тому, я вибачаюсь, але я не вбачаю взагалі потребу у прийнятті цього закону без вирішення питання військової юстиції, тобто створення інституту військових судів у воюючій країні, тим більше маючи саму велику армію на сьогоднішній день в Європі.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, до нас приєднався наш колега – голова Комітету з питань правоохоронної діяльності Сергій Іонушас. І саме по цьому питанню також хотів би він висловитись.

При нагоді скажу, Сергій Іонушас, дуже гарно виглядаєте, ви прямо, як фото з паспорта, так гарно, красиво, офіційно. Вам слово, прошу.

ІОНУШАС С.К. Я знаходжусь у відрядженні, колеги, тому так виглядаю, разом з вашим колегою паном Бабієм.

Стосовно військової юстиції кілька слів. В нашому комітеті працює робоча група, яка вже напрацювала законопроект, і перше читання він пройшов, що стосується військової поліції, є питання стосовно військової прокуратури.

Хочу взагалі підтримати цю ідею особисто: стосовно необхідності запровадження спеціалізації. Це перший крок. Можливо, наступний буде і створення військових судів. Але для нас зараз, для країни, пріоритет саме військова поліція, можливо, військова прокуратура. Тому я буду просити підтримати, і усіяко підтримую цю ідею створення спеціалізації в системі загальної юрисдикції.

Тому ми багато спілкувалися і з Денисом Масловим, і з Сергієм Демченком. Взагалі прошу вас підтримати. Дякую, шановні колеги, за можливість висловитись.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Костянтинович.

Колеги, тоді всі виступили, хто бажали. Прошу переходити до голосування за запропонований проект рішення.

Бабій. Роман Вячеславович, нам Сергій Костянтинович...

БАБІЙ Р.В. За. За. Я знаю, що він дав все, тому за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик Валерій Іванович.

Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

ДИРДІН М.Є. А Дирдін?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін – утримався.

Калаур.

Князевич.

Маслов. З тих мотивів, що я озвучував, за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Тоді рахуємо.

СОБОЛЄВ С.В. У мене 8 – 3.

НІМЧЕНКО В.І. 8, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, 8 – за, утримались – 3, проти – 0. Отже, рішення прийнято.
Дякую, колеги.

Сергій Костянтинович, у вас рука досі піднята, ви щось додати хотіли, чи це з минулого разу?

ІОНУШАС С.К. Дякую за те, що долучили до засідання комітету, і завжди радий бачити членів вашого комітету, сестринського чи братерського, у нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все ж таки братерського.

_____. Ми братерського.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так, братерського. Нічого особистого...

ІОНУШАС С.К. Я погоджуюсь, це моя помилка, братерського, звісно.

_____. Головне, щоб не партнерського.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте не заходити в глибоку дискусію...

ІОНУШАС С.К. Оце я не говорив, це я не говорив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, все, зупинились. Зупинилися.

У нас ще є одне питання, колеги, прошу ще залишатись на зв'язку. У нас є одне питання, попередньо вже було представлення для членів комітету питання підписання Меморандуму про взаємодію та співпрацю з Європейською Бізнес Асоціацією, ми проговорювали. Тому прошу максимально коротко, ми переходимо до наступного питання, питання щодо підписання відповідного меморандуму.

Прощу, хто від Європейської Бізнес Асоціації, але попрошу коротко, бо в людей відключається світло і щоб ми кворум не втратили.

ФРЕЮК А. Денисе Вячеславовичу, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ФРЕЮК А. Доброго дня, шановний пане голово. Доброго дня, шановні члени комітету. Мене звуть Артем Фреюк, я представляю Європейську Бізнес Асоціацію. Я є співголовою Комітету прозорих політик та лобіювання.

Трошки, буквально пару слів, про ЕВА, про Європейську Бізнес Асоціацію. Ми є однією з найбільших бізнес-асоціацій в країні, яка об'єднує понад 900 компаній. Це як компанії з виключно українським капіталом, так і багато компаній із західним капіталом, які оперують на території України.

У зв'язку з прийняттям Верховною Радою України профільного законодавства, яке врегулює питання лобіювання, в асоціації був створений відповідний комітет і асоціація дуже активно зараз приймає участь в тому, щоб відповідне законодавство в Україні було запроваджено максимально м'яко, максимально відкрито і максимально велика кількість бізнесу, яка займається лобіюванням, змогла долучитися до його реалізації. Тому, власне, ми зараз і розбудовуємо, можна так сказати, мережу відносин з ключовими стейкхолдерами і ключовими сторонами на державному рівні, які залучені до цього процесу. Це Національне агентство по запобіганню корупції, профільний комітет як орган, який забезпечує законодавчо цю діяльність, і звернулися до комітету з проханням розглянути можливість підписання відповідного меморандуму, ціллю якого є спільна робота над питаннями стосовно покращення законодавчого забезпечення, розбудова законодавства про лобізм, реалізації спільних проектів, які будуть підвищувати, скажімо так, рівень обізнаності суспільства і бізнесу стосовно вимог цього законодавства, ну і загалом показати те, що лобіювання це в першу чергу про прозорий вплив, а не про щось протизаконне, і насправді це є нормальна світова практика, яка реалізується в світі вже досить давно.

Тому будемо вдячні за підтримку з підписання меморандуму. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, чи є необхідність обговорювати дане питання? Якщо такої необхідності немає, я би пропонував перейти до голосування і підтримати. Тим більше у нас було попередній захід організовано, було представлення від ЕВА, були присутні там члени комітету. В принципі, ми проговорювали багато питань. Дійсно, це одна з найбільших асоціацій, одна з найактивніших асоціацій, це українська асоціація, незважаючи, що має назву просто Європейська Бізнес Асоціація. Дійсно, об'єднує величезну кількість підприємств, які, власне, формують нашу економіку. Тому просив би підтримати, у нас є

дійсно співпраця з ЕВА на сьогоднішній день, і вважаю, що от за останній рік вона стала досить плідною.

Так, прошу тоді переходити до голосування за запропонований проект рішення.
Прошу підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик. Божик! Він пише, що світло, так, теж.

Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

Дирдін.

ДИРДІН М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

Князевич.

Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За – Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

Стефанчук Микола Олексійович.

Володимире Антоновичу, ви там можете Миколу Олексійовича трошки...

ВАТРАС В.А. Не можу, ми вже в різних локаціях. Зараз спробую набрати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну окей. Я бачу, що...

Ну давайте. Фріс. Теж немає, так?

СОБОЛЄВ С.В. 9 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, я бачу, що 9 – за. Це, в принципі, у нас це кворум. 9 – це кворум. Відповідно рішення у нас прийнято. Правильно? Правильно.

Ігорю, правильно, Колісник?

КОЛІСНИК І.В. Ну більшість від кворуму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас 9 кворум. Так, все, є у нас. Ну я просто переуточнив. Кворум є, рішення прийнято тоді. Все.

Дякую, колеги. Володимире Антоновичу, можете Миколу Олексійовича там вже не дуже турбувати.

Колеги, в "Різному" чи є необхідність щось обговорювати?

Дякую колегам з Європейської Бізнес Асоціації.

Якщо немає нічого обговорювати в "Різному", тоді всім дякую, колеги, за участь у роботі комітету. І всім бажаю безпеки і перемоги всій нашій країні якнайшвидше. Дякую. До зустрічі. І плідної всім роботи. Дякую. До побачення.

